

Verksamhetsberättelse

2023

A photograph showing two women in a warehouse. They are wearing dark blue jackets. One woman is pointing towards a high red metal shelving unit filled with cardboard boxes. The background shows more of the warehouse structure with corrugated metal walls and additional shelving units.

**Med hållbarhetsrapport
och årsredovisning**

Innehåll

Förord: Tillsammans är vi starka!	3
Vi organiserar för rättvisa	6
Handlingsprogram och principprogram	6
Målsättningar 2023	7
Förbundsstyrelsen 2023	10
Organisationsutredning 2025	12
Handels hushållar med medlemmarnas pengar	13
Handels som arbetsgivare	16
Facklig styrka	20
Organisering och medlemsvärvning	20
Facklig-politisk samverkan	22
Verksamhet för att nå unga	23
Studieverksamheten	24
Nätverket systerskap	24
Internationellt arbete	25
Opinions- och påverkansarbetet	28
Genom samarbete blir vi starkare	36
Trygga jobb	38
Avtalsrörelsen och kollektivavtal	38
Arbetsmiljöstrategi	41
Bästa arbetsplatsen 2023	42
Försäkringar	43
Medlemsstöd	43
Framtidens branscher	47
Kompetensutveckling	47
Arbetsmarknadspolitiska insatser	48
Ekologisk hållbarhet: en central facklig fråga	49
Riskhantering	52
Revisorernas yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten ...	54
Årsredovisning	55
Förvaltningsberättelse	56
Resultaträkning	61
Balansräkning	62
Noter	65
Underskrifter	79
Revisionsberättelse	80
Nyckeltalsindex	84

Förord:

Tillsammans är vi starka!

2023 var ett år som kantades av ekonomisk kris, regeringens nedmontering av Sverige och krig i vår omvärld. I Ukraina kämpar fortfarande befolkningen för att försvara sig mot Rysslands anfall. I kriget mellan Israel och Hamas har tiotusentals dödade, kvinnor och barn har drabbats hårt och det skoningslösa våldet får förödande konsekvenser för civila i både Gaza och Israel. Det ger perspektiv. Att leva i ett fredligt land är grunden för ett gott liv och något vi nog ofta tar för givet. Genom internationell solidaritet kan vi fortsätta att verka för fred och stöd till kamrater i andra länder.

Den borgerliga regeringen har dessutom dragit ned på biståndet och vi, tillsammans med våra vänner inom arbetarrörelsen, måste göra samma arbete med mindre resurser. Vi har stöttat våra fackliga kamrater i Bosnien, jobbat för att stärka unga och kvinnors ställning i Sydamerika och fördömt såväl Hamas som den israeliska regeringens folkrättsvidriga brott och skänkt årets julgåva till Läkare utan gränsers livräddande arbete. Alla folks frihet - hela världens fred, är mer aktuellt än på länge.

Men 2023 var också första året efter att corona slutade ses som samhällsfarlig sjukdom och vi återgick till lite mer normal tillvaro. Det gjorde bland annat att jag kunde vara ute och besöka arbetsplatser, kurser och konferenser och träffa medlemmar, förtroendevalda och anställda runt om i Sverige. Det är det allra bästa med mitt uppdrag: att få träffa alla som gör vårt förbund, alla som tillsammans är Handels.

Året startade med att vi genomdrev *Hela Handels* avtalsrörelse där vi gjorde allt för att förbättra villkoren för Handels medlemmar. Tack vare vår fackliga styrka lyckades vi driva igenom de högsta löneökningarna någonsin! Vi stärkte också rätten till fler timmar på kontraktet och minskade möjligheterna för arbetsgivaren att hyvla arbetstid, dessutom fick vi igenom rätten till facklig information på våra e-handels- och lagerarbetsplatser.

Under året har vi prioriterat frågan om trygga jobb och en lön att leva på i såväl avtalsrörelse som påverkansarbete. Vi har visat på bristen i lagstiftningen som gjort hyvlingen möjlig och har fått med oss svenska folket på budskapet att hyvlingen är katastrofal, allra tydligast med exemplet H&M. Vi har också tagit fajten för klimatet genom att påverka regeringens klimathandlingsplan och uppmärksamma allmänheten i frågan om hållbara transporter. Vi har även fortsatt arbeta för ett avskaffat karensavdrag, det är en orättvis straffavgift vid sjukdom och den måste avskaffas.

Vår partsmodell där arbetstagare och arbetsgivare sätter spelreglerna på svensk arbetsmarknad utmanades under året. Inte minst av Elon Musk och Tesla som motsatte sig att teckna kollektivavtal med IF Metall. Det gjorde att

strejk utbröt och är den första långvariga strejken sedan vi tecknade avtal med Toys'r'us 1995.

Dessvärre har vi ingen anledning att tro att utmaningarna framöver skulle bli färre, men vi ska känna oss stärkta i att hela den svenska fackföreningsrörelsen tagit och fortsatt tar striden tillsammans. Vi är den skyddsvall som står mellan klåfingriga arbetsgivare och landets arbetstagare - och det ska vi fortsätta att vara. Ingen miljardär ska få rucka på den modell som ger våra arbetstagare en röst vid förhandlingsbordet och grundläggande schyssta villkor.

Vi har kunnat välkomna många nya medlemmar i förbundet under året. Vi har värvat som aldrig förr genom enastående insatser från alla. Jag vill tacka varenda en av er! Alla som ställde den där viktiga frågan: "Vill du gå med i facket?"

Trots den starka värvningen får vi dessvärre konstatera att det var fler som lämnade oss. Anledningarna är många: Den stora personalomsättningen i branschen, det tuffa ekonomiska läget och att många har otrygga anställningar. Förklaringarna till varför folk lämnat oss är tydliga men lösningarna minst lika självklara: Vi ska värva, behålla och organisera - vi ska vända trenden! Och kanske har vi faktiskt redan påbörjat vändningen. 2023 var det färre som gick ur än 2022, det var fler som gick utbildningar, vi genomförde fler skolinformationer och vi fick fler skyddsombud och klubbar.

Jag går in i 2024 stärkt av att det runt om i Sverige finns kloka, modig, starka medlemmar, förtroendevalda och anställda som tar fighten för att göra jobbet och samhället bättre. Som förhandlar med arbetsgivarna, värvar medlemmar, organiserar arbetsplatserna, håller utbildningar, genomför skyddsronder och praktiserar facklig-politisk samverkan med lokala socialdemokrater. Det saknas verkligen inte utmaningar, men det saknas inte heller Handelskraft. Tillsammans bidrar vi till ett bättre samhälle och schysstare villkor åt landets löntagare. Tillsammans är vi starka!

På uppdrag av förbundsstyrelsen överlämnar jag härmed verksamhetsberättelse, hållbarhetsrapport och årsredovisning för 2023.

A handwritten signature in blue ink that reads "L. Palmetzhofer". The signature is written in a cursive, flowing style.

Linda Palmetzhofer

Ordförande för
Handelsanställdas förbund

Om denna rapport

Handels verksamhetsberättelse och hållbarhetsrapport¹ är samordnade och utgår från principprogrammet för jämlikhet samt de tre handlingsprogrammen facklig styrka, trygga jobb och framtidens branscher. Årsredovisningen återfinns under en egen rubrik.

Hållbarhetsrapporteringen² är lagstadgad och i den berättar vi om Handels arbete med miljö, sociala förhållanden, personal, mänskliga rättigheter och motverkande av korruption. Information om detta återfinns på sidorna 6-7, 13-19, 25-28, 38-40, 44-46, 48-53. Yttrandet över hållbarhetsrapporten: sid 54.

¹ Hållbarhetsrapporten är inspirerad av [Global Reporting Initiatives \(GRI\)](#) globala standard.

² Rapporten uppfyller kraven i Årsredovisningslagen 6 kap som stadgar att juridiska personer av en viss storlek ska redovisa miljö, sociala förhållanden, personal, respekt för mänskliga rättigheter, mångfald samt korruption.

Vi organiserar för rättvisa

Handelsanställdas förbund organiserar alla arbetstagare i Sverige inom handeln. Vår uppgift är att tillvarata medlemmarnas intressen och att verka för en samhällsutveckling utifrån politisk, social och ekonomisk demokrati. Vi arbetar för att alla anställda ska omfattas av kollektivavtal om skäliga löner, god arbetsmiljö och rättvisa villkor. Därför vill vi att så många som möjligt ska bli medlemmar.

Handels ska:

- främja medlemmarnas fackliga, politiska och kulturella bildningssträvanden,
- genom anslutning till LO samarbeta med övriga anslutna förbund,
- verka för alla människors lika värde, jämlikhet och likabehandling,
- upprätthålla förbindelser med fackliga organisationer i andra länder.

Handlingsprogram och principprogram

Handels verksamhet utgår från ett principprogram för jämlikhet samt från tre handlingsprogram för facklig styrka, trygga jobb och framtidens branscher. De är fastställda av Handels kongress 2021-2022 och finns i verksamhetsplanen för 2023-2025.

Principprogram för jämlikhet

Om Handels roll och uppgift, grunden för det fackliga arbetet samt om vår syn på människan, arbetet och samhället.

Handlingsprogram för facklig styrka

Om vägen framåt: hur vi ska bygga organisationen, bli många och därmed starka. Det fackliga löftet är den grundläggande principen för Handels verksamhet och vårt uppdrag är att skydda detta löfte:

”Vi lovar och försäkrar att aldrig någonsin, under några omständigheter, arbeta under sämre villkor eller till lägre lön än det vi nu lovat varandra. Vi lovar varandra detta i den djupa insikten om att om vi alla håller detta löfte så måste arbetsgivaren uppfylla våra krav.”

Handlingsprogram för trygga jobb

Om villkoren i arbetslivet och vägen mot trygga jobb. Anställda ska ha inflytande över arbetstiden och lönen, må bra och trivas på arbetsplatsen. Vi arbetar för att få bort otrygga anställningar, för att medlemmarna ska ha en lön och få en pension som går att leva på. Vi samarbetar även med systemorganisationer i andra länder då arbetsmarknaden blir allt mer internationell. Den svenska partsmodellen innebär att fack och arbetsgivare kommer överens om löner och andra villkor på arbetsmarknaden utan inblandning av politiker. Denna modell vill vi värna.

Handlingsprogram för framtidens branscher

Om hur jobben och våra branscher utvecklas, t. ex. av ny teknik. Den snabba utvecklingen sätter fokus på Handelsmedlemmars yrkes-skicklighet och rätten till kompetensutveckling. Programmet tar även upp behovet av en hållbar utveckling, trygga omställningsmöjligheter, utbildning och arbetsmarknadspolitik.

Målsättningar 2023

- Att stärka Handels arbete med att värva och behålla medlemmar genom direktvärvning på arbetsplatserna, samtal och i våra digitala kanaler.
- Att skapa bättre arbetsvillkor genom att fler arbetar på arbetsplatser med lokal facklig organisation.
- Att skapa tryggare och säkrare arbetsmiljö genom att fler arbetar på arbetsplatser där det finns skyddsombud.
- Att genom nya arbetssätt fokusera arbetet med att se till att fler medlemmar får en sysselsättningsgrad och timmar som går att leva på.
- Att arbeta för att Handels internt återspeglar medlemskårens sammansättning och externt verka för lika villkor för lika arbete.

Delmål och resultat 2023

- Att öka antalet yrkesverksamma medlemmar med 500 (ej elevmedlemmar).
Resultat: -2 334 (-1,86%).
- Att öka andel medlemmar som arbetar på arbetsplats med fackombud/klubb med en procentenhet.
Resultat: -0,06 procentenheter.
- Att öka andel medlemmar som arbetar på arbetsplats med skyddsombud med en procentenhet.
Resultat: +0,81 procentenheter.
- Att öka andel anställningar på heltid i Handels branscher.
Resultat: -6 procentenheter.

Handels organisation

- 151 587 medlemmar (-1 705).
- 1 054 allmänna klubbar, branschklubbar och firmaklubbar (+14).
- 19 avdelningar.³
- 462 fackombud (-40).

Medlemsmakt

- Varje medlem, fackklubb eller avdelning kan väcka motioner till årsmöten, till kongressen, mellan kongresserna och till förbundsstyrelsen.
- Avdelningarna värvar och organiserar medlemmar, verkställer förbundsstyrelsens beslut och tillvaratar medlemmarnas intressen.
- Fackombuden har kontakt med medlemmarna på arbetsplatsen, rekryterar, informerar, bevakar att kollektivavtal följs och förhandlar med arbetsgivaren.

Kongressen - högsta beslutande organ

Kongressen hålls i regel vart femte år och består av 250 ombud som väljs av medlemmarna på avdelningsmöten. Kongressen beslutar om framtidsinriktning och om den verksamheten som ska bedrivas fram till nästa kongress samt väljer förbundsstyrelse, revisorer och valberedning.

Nästa kongress ska hållas i november 2025 i Stockholm.

Förutom beslut kring stadgar, avgifter och motioner kommer kongressen att ta beslut om tre nya handlingsprogram som ska tas fram:

- Tillsammans tar vi kampen för trygghet och arbetsglädje.
- Tillsammans tar vi kampen för mer facklig styrka.
- Tillsammans tar vi kampen för en mer rättvis framtid.

Kongressbesluten följs upp

Förbundsstyrelsen följer årligen upp kongressens beslut med hjälp av förbundskontoret och redovisar detta på förbundsrådet. Delmålen för varje år sammanställs separat och utvärderas i en särskild rapport till förbundsrådet.

³ Inom ett visst geografiskt eller på andra grunder avdelat område bildas avdelning efter förbundsrådets beslut. Avdelningen omfattar alla medlemmar inom verksamhetsområdet och har egen styrelse, kontor och anställda.

Handels avdelningar

Var och en av Handels 19 avdelningar har egen styrelse, kontor och anställda.

Förbundsrådet

Förbundsrådet består av 45 ombud från alla avdelningar och har tillsyn över styrelsens förvaltning. Styrelsen får inte avgöra ärenden av större principiell, organisatorisk eller ekonomisk betydelse utan att förbundsrådet godkänner detta. Förbundsrådet träffas årligen före maj månads utgång.

Förbundsrådet hade sitt ordinarie sammanträde den 30-31 maj i Stockholm 2023. Förutom de ordinarie årsmötesfrågorna så gjordes ett fyllnadsval av en ordinarie ledamot och en ersättare till förbundsstyrelsen och ett beslut om placeringsreglemente togs. Förbundsrådet informerades också om avtalsrörelsen och om huvudavtalet. Förbundsrådet gästades av professor Staffan I Lindberg från Göteborgs universitet samt av LO:s ungesekreterare Elsa Alm som bågge pratade om demokrati.

Den 7 november samlades ett extra förbundsråd för att besluta om medlemsavgiften för 2024; ta ställning till huruvida det var aktuellt för Handels att nu ansluta sig till det så kallade huvudavtalet; göra ett fyllnadsval av ersättare till förbundsstyrelsen samt att besluta om förändrad kapitalförvaltning.

Förbundskontor

Förbundskontoren i Stockholm och i Eskilstuna består av fem enheter med totalt 138 anställda.⁴ Den första maj 2023 trädde en förändring av organisationen i kraft och de nya enheterna består av:

- Förhandlings- och organiseringsenheten (avtal och förhandling, facklig verksamhet). Enhetschefen är också chef för förste ombudsmännen.
- Enheten för medlemskontakt och verksamhetsstrategiskt arbete (medlemsservice, facklig rådgivning, internationella frågor, verksamhetsstrategiskt arbete).
- Opinions- och kommunikationsenhet (kommunikation, opinion, utredare).
- Service- och administrationsenhet (ekonomi och lön, IT).
- HR-enheten.

⁴ Per sista december 2023.

Förbundsstyrelsen 2023

Förbundsstyrelsen leder förbundets verksamhet enligt stadgar och kongressbeslut och är högsta beslutande organ mellan kongresserna. 2023 hölls 21 protokollförda möten. Styrelsen består av 13 ordinarie ledamöter (åtta kvinnor och fem män) och har ett verkställande utskott. Under 2023 avsade sig Erica Björkman Leijon sitt uppdrag som ordinarie ledamot och Jessica Sahlström, suppleant, blev tillförordnad ordinarie ledamot. På förbundsrådet den 7/11 valdes Sarah Kärrbrand som personlig suppleant till Cristina Vezeteu.

Verkställande utskottet (VU)

- Linda Palmetzhofer, förbundsordförande.
- Martin Nyberg, förste vice ordförande/avtalssekreterare.
- Annelie Karlsson, andre vice ordförande.

VU har haft 20 protokollförda möten under året. På mötena deltar även kanslichef, enhetschefer och ledningsassistent.

Övriga ledamöter

- Erica Björkman Leijon, t o m 30/10.
- Henric Engström.
- Sara Fernlund.
- Melinda Hedström.
- Tommie Hägg.
- Ellinor Johansson.
- Jessica Sahlström, fr o m 1/11.
- Andreas Samuelsson.
- Rasmus Tallén.
- Cristina Vezeteu.
- Veronika Alneborn Ödmark, personalrepresentant HOF.

Adjungerade

- Johan Hurtig, centrala ungomkommittén.

Övriga närvarande

- Karin Bergström, ledningsassistent t.o.m. 31/7 2023.
- Madeleine Harby Samuelsson, kanslichef.
- Christer Högberg, personalrepresentant AFO.
- Britta Lepp, ekonomichef.
- Nina Ström, ledningsassistent, protokollförare, fr o m 27/8 2023.

Revisorer 2023

Förtroendevalda revisorer valda på kongressen 2021:

- Magnus Andersson, Hallsberg.
- Conny Carlsson, Getinge.
- Ann-Charlotte Johansson, Njurunda.

Auktoriserad revisor vald av förbundsrådet årligen:

- Christine Wikström, PWC, Stockholm.

Hedersmedlemmar 2023⁵

- Avd 2: Ankie Hedlund, Leif Edvardsson, Siv Forsberg, Jessica Sahlström, Carina Pettersson, Marie-Louise Ekberg.
- Avd 3: Mikael Andersson, Tommie Hägg.
- Avd 4: Per Sandquist.
- Avd 6: Lennart Nilsson, Britt-Marie Nilsson, Karin Johansson.
- Avd 9: Tomas Hopf, Pierre Werbitsch.
- Avd 18: Madeleine Nilsson.
- Avd 20: Hans Boberg, Mia Jansson.
- Avd 24: Nina Strandberg, Christina Jungevi.
- Avd 27: Veronika Alneborn Ödmark.
- FK: Britt-Marie Grönberg, Thomas Holm, Krister Colde, Anneli Eriksson, Anna-Karin Lilja, Annette Dalkarls, Monika Klavsjö, Lena Åkesson, Ewa Björkman, Hans-Olov Håkansson.
- VU: Linda Palmethofer.

⁵ Utmärkelse till medlem som efter 30 års medlemskap i LO-förbund och som under minst 25 år haft uppdrag inom Handelsanställdas förbund. Förbundsstyrelsen ändrade under året kriterierna till att anställd räknades som uppdrag. Avdelningar nominerar och förbundsstyrelsen utser hedersmedlemmar.

Organisationsutredning 2025

Kongressen 2022 tog beslut om en utredning för att se över Handels organisation, verksamhet och arbetsätt för att säkerställa att resurserna används på bästa sätt. Under året har ett arbete med denna organisationsutredning pågått, i enlighet med beslutad projektplan.

Intervjuer och fokusgrupper har genomförts med förtroendevalda och anställda i förbundet. Även företrädare för andra organisationer har intervjuats. Arena Opinion analyserade, på uppdrag av Handels, allfunktionärsrollen.

Nio referensgruppsmöten och elva styrgruppsmöten har hållits under året. Utredningen har diskuterats löpande på förbundsstyrelsen och två delrapporter har godkänts av styrelsen.

Enkätundersökningar i utredningen:

- Försteombudsmän och verksamhetsassistenter, om för- och nackdelar med att avdelningarna är egna juridiska personer, jämfört med om hela förbundet endast skulle ha ett enhetligt organisationsnummer.
- Lokal- och försteombudsmän om allfunktionärsrollen.
- Avdelningarnas ordförande och vice ordförande om avdelningarnas demokratiska inflytande i förbundet.

Analysen av alla enkäter ingick i delrapporterna.

HUI Research anlätades även för att skriva en bakgrundsrapport om handelsbranschens geografiska utveckling.

Information om organisationsutredning 2025 har regelbundet delats på intranätet Handelsplatsen, personalmöten, samt på en konferens för verksamhetsassistenter.

Handels värdekedja

En värdekedja är ett sätt att beskriva hur flödet av en organisations aktiviteter skapar värde för sina medlemmar. Då organisationer rapporterar sitt hållbarhetsarbete används detta begrepp för att visa hur verksamheten kan påverka. Handels verksamhet syftar till att skapa rättvisa villkor på arbetsmarknaden och en social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet. För att nå dit kan värdekedjan beskrivas så här:

- **Vi organiserar oss på arbetsplatserna**
- **Vi förhandlar med arbetsgivaren om kollektivavtal.**
- **Facken stöttar varandra, lokalt och globalt.**
- **Vi blir en stark part i samhället och kan påverka.**
- **Vi ställer krav på våra leverantörer.**
- **Vi för dialog med politiker, myndigheter och civilsamhälle.**

Handels hushållar med medlemmarnas pengar

Att ta hand om medlemsavgifterna är ett stort ansvar och ett stort förtroende att leva upp till. Handels förvaltar därför sin ekonomi utifrån etiska regler, riktlinjer och policyer.

Ett prioriterat mål är att stärka konfliktberedskapen. Medlemmarna ska vara trygga om det blir strejk eller lockout.

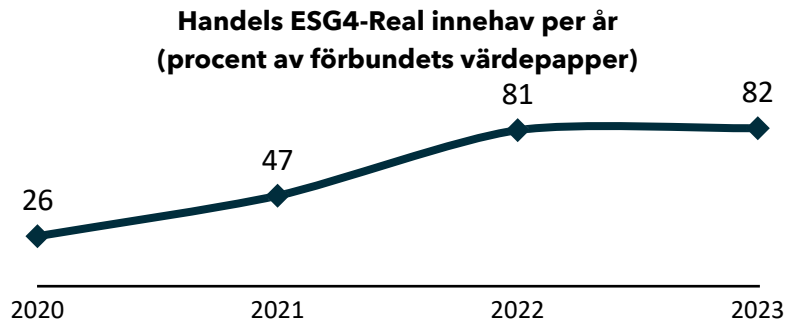
Vi vill ha en hög och jämn avkastning, göra lönsamma placeringar och sprida tillgångarna för att minimera riskerna.

Handels placeringar ska ske utifrån:

- LO:s antagna etiska regler och internationella avtal och konventioner.
- ILO:s konventioner.
- OECD:s riktlinjer för multinationella företag.
- FN:s ramkonvention om klimatförändringar.

Ansvarsfulla investeringar

Handels är sedan 2018 anslutet till ESG4-Real som är ett projekt för ansvarsfulla investeringar. Det drivs av Bantorget Förvaltning i Sverige tillsammans med fackförbundet FNV i Nederländerna. Målet med ESG4-Real är att säkerställa att kapitalet investeras ansvarsfullt och med hänsyn till sociala och miljömässiga faktorer.

Förbundskontoret har under året avyttrat flera fonder som inte var certifierade och har istället återinvesterat dessa medel i majoriteten ESG4Real certifierade fonder.

Regler för upphandlingar

- Kollektivavtal (gäller ej egenföretagare utan anställda), registrerings- och F-skattebevis.
- ISO-certifierade profilprodukter (miljö, kvalitet och arbetsmiljö) som är fairtrade- och miljömärkta.
- Löner och anställningsvillkor som gäller för arbete i branschen på aktuell ort.
- Följa Handels etiska regler.
- Följa codes of conducts, som omfattar ILO:s kärnkonventioner.

Handels främjar rättvis handel

Handels köper, så långt det är möjligt, Fairtrade-märkta varor. Alla avdelningar ska ha minst en utbildad Fairtrade-ambassadör.

Rutiner för att motverka korruption

Handels har rutiner och system för att förebygga och försvåra korruption. Risker för förskingring, jäv och korruption är därför låg. Vi har:

- Konkurrens vid upphandling och inköp.
- Avtal undertecknas av firmatecknare, två i förening.

- Det fackliga utvecklingsarbetet granskas årligen av Handels, Union to Union och Sida. Eventuella korruptionsincidenter och åtgärder redovisas.

Nyckeltal:

Inga korruptionsincidenter under 2023.

Fokusområden för förtroendevalda revisorer 2023

- Att kongressens beslut följs upp.
- Medlemsutveckling.
- Ekonomi och organisatoriska förändringar.

Socioekonomisk efterlevnad

Handels granskas av tre förtroendevalda revisorer som väljs av kongressen samt en auktoriserad revisor. Revisorerna har till uppgift att granska förbundsstyrelsens verksamhet, förvaltning och räkenskaper.

Auktoriserad revisor granskar:

- finansiell rapportering,
- styrelsens och ledningens förvaltning av förbundet,
- intern kontroll.

Förtroendevalda revisorer granskar:

- att verksamheten sker i enlighet med stadgarna,
- anseendefrågor,
- att verksamheten bedrivs ändamålsenligt,
- styrelsens förvaltning av förbundets medel.

Policyer och riktlinjer

- **Upphandlingspolicy.**
- **Placeringsreglemente för förbundet respektive avdelningar.**
- **Attestordning inklusive delegation.**
- **Riktlinjer för förmögenhetsförvaltning, bolagsstyrning samt stöd för företrädare i bolagens styrelser.**
- **Etiska regler.**
- **Representationspolicy.**
- **Policy avseende arvoden, uppvaktningar och förmåner för anställda respektive förtroendevalda i styrelser.**

Handels som arbetsgivare

Övergripande mål 2023:

- inkluderande arbetsplatser,
- god arbetsmiljö,
- tryggad kompetensförsörjning.

Kompetensförsörjning

Utbildning i Service och bemötande

- 28 medarbetare genomförde 2023 den obligatoriska utbildningen i service och bemötande. Den syftar till att alla anställda ska ha en gemensam syn på och förhållningssätt kring detta.

Ombudsmannautbildning

- Tolv aspiranter gick Handels ombudsmannautbildning inklusive praktik.

Utbildning i arbetsrätt

- Under 2023 har förbundsanställda medarbetare som arbetar med arbetsrätt erbjudits "tian-dagen", en heldagsutbildning i ny arbetsrättslig lagstiftning.
- 14 lokala ombudsmän har gått en introduktion till central tvisteförhandling och får numera genomföra centrala tvisteförhandlingar och ytterligare 14 ombudsmän har gått en utbildning i kvalificerad arbetsrätt.

Förutom utbildningarna har seminarier, nätverksträffar och introduktion av nyanställda utförts under året.

Visselblåsarfunktion

Handels har under 2023 inrättat en visselblåsarfunktion. Den nya visselblåsarlagen⁶ klargör hur rapporter om missförhållanden ska tas om hand. Lagen ersätter en tidigare lag om särskilt skydd mot repressalier mot arbetstagare som slår larm om allvarliga missförhållanden. Den nya lagen innebär ett utökat skydd och medför bland annat skyldigheter för arbetsgivare med minst 50 anställda att införa en visselblåsarfunktion med särskilda kanaler för rapportering och hantering av missförhållanden. Uppgifter om visselblåsares identitet ska omfattas av sekretess.

⁶ (2021:890).

Visselblåsning enligt lagen: "Rapportering av allvarliga missförhållanden i arbetsrelaterade sammanhang som det finns ett allmänintresse av att det kommer fram. Det kan också vara illegala, oetiska eller skadliga aktiviteter som kan påverka andra negativt."

Personalkonferens

Fokus för konferensen 2023 var "ett Handels", "drivkrafter för medlemskap", "hela Handels hälsa" och "hur bemöter vi varandra?"

Arbetsmiljö

Under våren avslutades arbetet med att ta fram en arbetsmiljöhandbok med vilka rutiner Handels ska ha i det systematiska arbetsmiljöarbetet så att alla hanterar det likvärdigt. Arbetet har skett tillsammans med skyddsombud och fackliga parter.

OSA-enkät

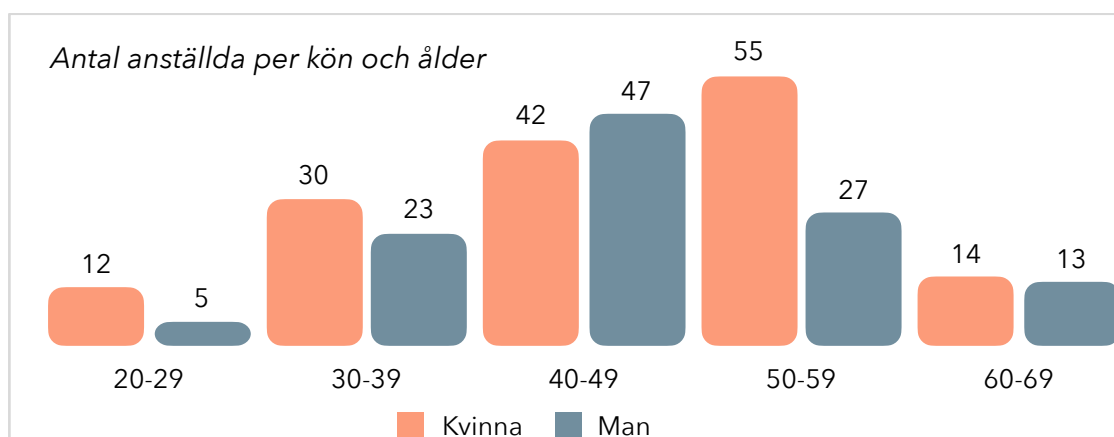
En enkät om den sociala och organisatoriska arbetsmiljön bland medarbetarna visade att den är överlag god inom förbundet. Arbetsbelastning och återhämtning är viktiga frågor.

Tillbud och olycksfall

Under 2023 har det totalt kommit in 25 tillbud. 2 av dessa är olycksfall där man har hanterat situationerna enligt rutiner. Majoriteten av de övriga tillbuden gäller medlemmar och arbetsgivare som agerat hotfullt. Tillbuden har hanterats enligt rutiner eller av ansvarig chef.

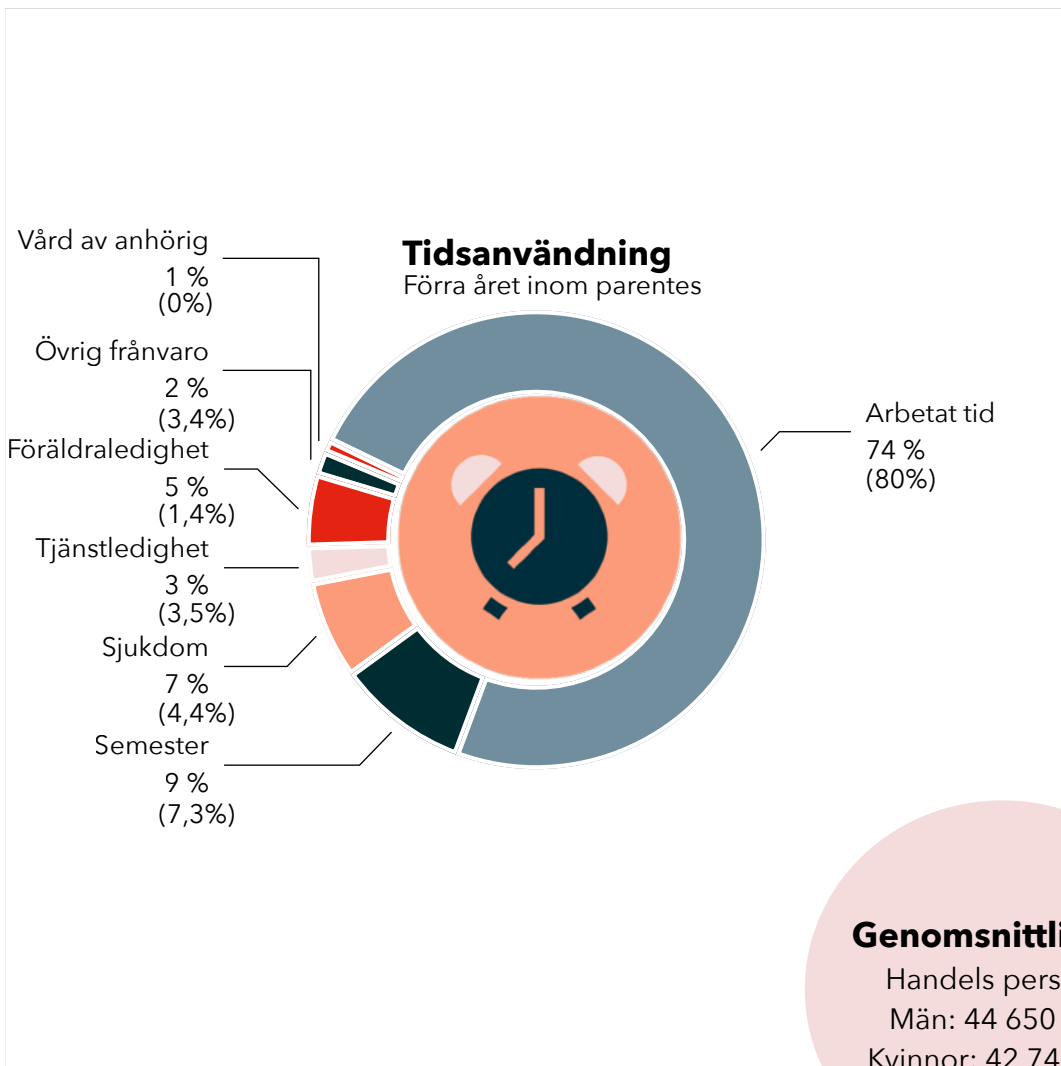
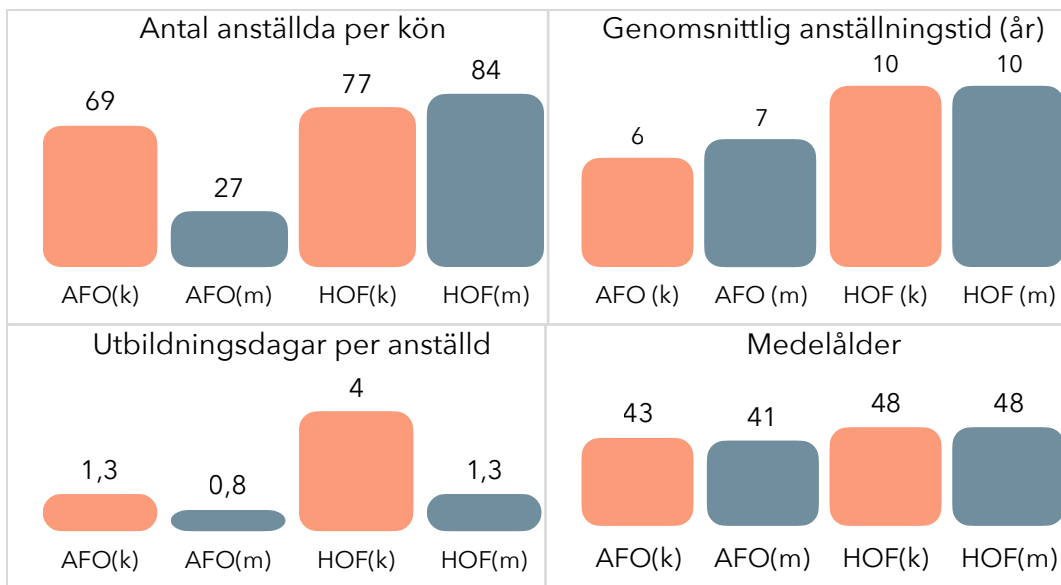
Personalstatistik⁷

254 anställda (på förbundskontoret och de lokala ombudsmännen).

⁷ Källa: HR- och lönesystemet Agda 2024/01/08.

Statistik anställda per avtalsområde

Kollektivavtal

Handels har tecknat AFO-tjänstemannaavtal och HOF kollektivavtal. Förhandlingar sker mellan Handels och de fackliga företrädarna löpande under året. Personalkommittén, med två representanter från varje fackklubb, har månatliga möten för bl. a. MBL-förhandlingar. De fackliga företrädarna har varsin plats i förbundsstyrelsen.

Policyer och riktlinjer

- **Arbetsmiljöpolicy.**
- **Etiska regler.**
- **Informationssäkerhetspolicy samt instruktion.**
- **Kollektivavtal HOF och AFO.**
- **Studiepolicy.**
- **Ungpolicy.**
- **Policy kring varaktig anställd och förtroendevald.**
- **Policy för behandling av personuppgifter.**
- **Riktlinjer och stöd vid rekrytering.**
- **Nikotin och tobaksavvänjningspolicy.**
- **Riktlinjer vid flexibelt arbete.**
- **Policy och handlingsprogram gällande riskbruk och missbruk.**
- **Jämlikhetsplan 2021-2023.**
- **Riktlinjer kränkande särbehandling.**
- **Riktlinjer gällande sexuella trakasserier.**
- **Föräldrapolicy för anställda.**
- **Policy gällande barntillsyn för förtroendevalda.**

Facklig styrka

Genom att bygga organisationen och få allt fler medlemmar så blir vi starkare. Organisatorisk styrka är nödvändigt för att kunna agera kraftfullt gentemot arbetsgivarna. I det här handlingsprogrammet ingår därför verksamhet med att värva medlemmar, teckna och bevaka kollektivavtal, stötta förtroendevalda och organisera på våra arbetsplatser. Men även verksamhet för att påverka politiska beslut och driva opinion.

Förändringarna i omvärlden påverkar svenska fackliga organisationer. Därför är det internationella arbetet för att stärka fackföreningsrörelsen globalt viktigt. Idag är många av våra medlemmar anställda i globala företag och vi måste samarbeta för att kunna genomdriva förändringar. Kunskap är makt och en förutsättning för att påverka. Därför är studieverksamhet ett viktigt verktyg.

Organisering och medlemsvärvning

Under året genomfördes tre värvningskampanjer då nära 1 500 nya medlemmar värvades. I sommarens kampanj deltog tio avdelningar.

Handels gjorde en omfattande satsning på digital värvning. Genom annonsering i digitala kanaler, förstärkt närvaro i sociala medier och genom en ny webbplats med ökat fokus på värvning nåddes målet om 13 000 digitala inträden redan i slutet av oktober. Det digitala arbetssättet underlättar analys och utvärdering och gör det enklare att ta välgrundade beslut samt att arbeta effektivt med trendkänsliga budskap som fungerar.

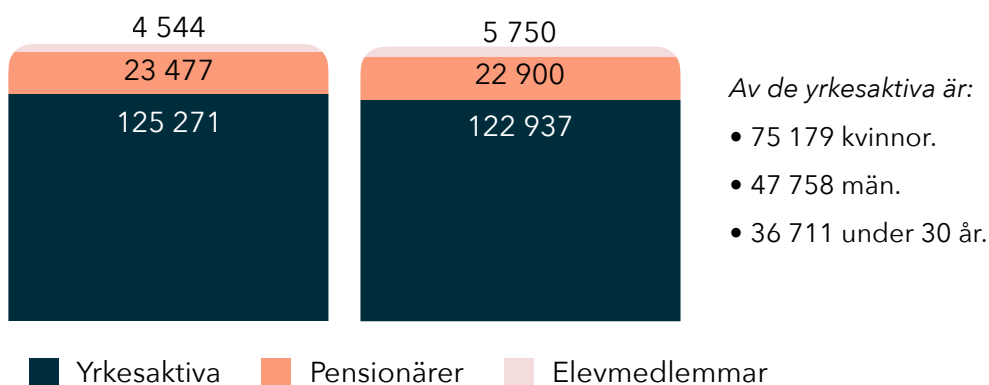
Digitala värvningskampanjer i Aftonbladet och Expressen fokuserade på att visa att medlemskap i Handels gör skillnad i livet, på och utanför jobbet. Budskapen "Ta hand om familjen", "Se till att du får rätt lön" och "Låt ingen köra över dig" hade koppling till avtalsrörelsen och frågan om att få fler timmar på sitt kontrakt.

Medlemsstatistik⁸

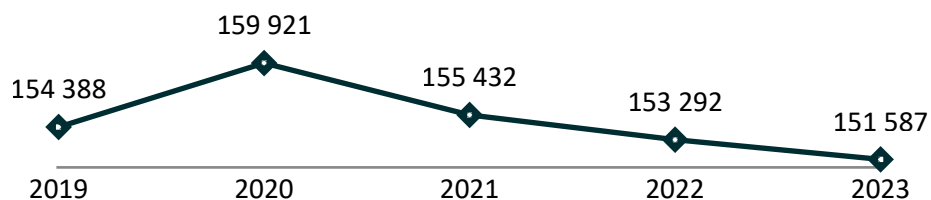
- 151 587 medlemmar: (-1705).
- 122 937 yrkesaktiva medlemmar: (-2334).
- Värvade medlemmar: 26 524.
- Andel värvade som blir betalande medlemmar: 90%.
- Nya yrkesaktiva medlemmar: 21 683.
- Uträden (alla medlemskategorier): 25 877.

Medlemskategorier

Bland totalt 151 587 medlemmar:

Medlemsutveckling över tid

⁸ Mer statistik finns i Handels medlemsbokslut över 2023.

Facklig-politisk samverkan

Ett fackligt-politiskt stormöte arrangerades den 15 september. Närmare 200 personer deltog, både digitalt och fysiskt, på 20 platser runt om i landet. Anställda och förtroendevalda från Handels och inbjudna gäster från socialdemokraterna diskuterade vi hur samverkan kan utvecklas. Det var också en möjlighet för Handels att för fram tankar till socialdemokraternas eget politiska utvecklingsarbete.

Kandidatprogrammet

Handels har tagit fram ett nytt koncept för ett kandidatprogram tillsammans med Campus Bommersvik. Under hösten 2023 har 32 personer antagits till programmet som startar i januari 2024 och avslutas 2027.

EU-parlamentsval

2024 är det val till EU-parlamentet och Handels har under 2023 lagt en plan för detta samt identifierat de prioriterade frågor som förbundet ska driva: klimat, arbetsmiljö samt att värna demokratin.

Lagersatsningen

Handels satsning på lageranställda har under året genomförts för 3:e omgången. 14 deltagare från 5 avdelningar har utbildats i att hålla anföranden inför storgrupp och fått verktyg för hur de kan stärka medvetenheten om vikten av facklig samhörighet och för att motarbeta högerextremism på sina arbetsplatser. Arbetet utvärderades planen är att starta upp en ny omgång, med tre deltagare var från sex avdelningar.

Ta snacket i avtalsrörelsen

Den populära satsningen "ta snacket" från valrörelsen fortsatte under avtalsrörelsen. De befintliga "snackarna" fick påfyllning, och nya snackare utbildades. Ungefär 100 medlemmar deltog i Ta snacket avtalsrörelsen. Avdelningarna utsåg också mentorer som fick utbildning och höll regelbundna mentorsträffar med snackarna. Sammanlagt rapporterades 6 209 genomförda samtal ute på arbetsplatserna.

Verksamhet för att nå unga

Att nå ut till, värva och engagera den stora andel unga människor som arbetar inom handeln är mycket viktigt för Handels.

Fokus har under året legat på att nå dem som är under 30 år och som antingen är anställda eller studerar inom Handels verksamhetsområden. Denna målgrupp upplever oftast en otrygghet på arbetsmarknaden vilket gör att det är extra viktigt att Handels når dem med information om arbetsmarknaden och om att bli medlem i förbundet.

Skolinformation

Handels träffar varje år elever som går handelsinriktade program för att ge dem större kunskap om arbetslivet och fackliga frågor. Drygt 35% fler elever värvades 2023 än året innan.

Resultat 2023:

- 588 utbildningar besöktes. (+102 jämfört med 2022.)
- 3 768 elevmedlemmar värvades. (+1 018 jämfört med 2022.)

Elevringskampanj

Handels ringer upp de elevmedlemmar som tagit studenten varje år för att fånga upp dem och få dem att stanna kvar som medlemmar.

Resultat 2023:

- Handels pratade med 1 583 elever, 64% av alla som tagit studenten. (+3% jämfört med 2022).
- 585 elever värvades i kampanjen och ytterligare 93 personer valde att fortsätta sitt medlemskap i Handel utan att ha blivit kontaktade i kampanjen, totalt 678 personer. (-141 jämfört med 2022).

Lägsta avgiftskampanjen

Under två veckors tid vid två tillfällen under året, bedrev Handels en kampanj för att nå anställda som jobbar visstid, extra eller deltid och tjänar under 10 000 kr/mån. Det rör sig bland annat om studerande som jobbar extra vid sidan om. Handels uppsökare tog kontakt dem när de arbetar under obekvämlig arbetstid. Det finns stor potential att värva denna grupp och skapa facklig styrka från grunden.

Resultat 2023:

- 4 665 arbetsplatser besöktes.
- 6 471 medlemmar nåddes.
- 3 356 potentiella medlemmar nåddes
- 410 nya medlemmar värvades

Studieverksamheten

Handels har genomfört utbildningar för medlemmar, förtroendemän, handledare och aspiranter. Handels deltar i tvärfackliga organ för studier och kulturfrågor och administrerar kurser i LOs kunskapssystem.

Under året har ett nytt kursbokningssystem "LIME" på webben lanserats i samarbete med avdelningarna vilket har lett till att alla utbildningar nu finns tillgängliga på samma ställe för alla avdelningar. Planen är att senare koppla samman systemet med medlemsregister, uppdragsredovisningar och meriter för de olika kurserna.

Kurser har under året bedrivits för:

- 2 509 förtroendevalda: vald på jobbet, förhandling, kollektivavtalet, arbetsmiljö, bemanningsplanering, tjänstemän förhandling och kollektivavtalet, bättre arbetsmiljö.
- 3 284 medlemmar: medlem i facket 1 och 2, min arbetsmiljö, facklig feminism, mina försäkringar, mitt avtal, jobbet och samhället.
- 246 deltagare i LO-kurser i bl a arbetsrätt, jämlikhet, förhandling, MBL m m.
- 62 deltagare i handledarkurser i kollektivavtal, förhandling, bemanning m m.
- 191 deltagare i ungdagkurser om samhället, feminism och rasism.

Nätverket systerskap

Nätverket systerskap har under två år bedrivit verksamhet för att stärka jämställdheten i förbundet. Under 2023 har verksamheten fortsatt att utvecklas och en digital heldagskonferens och en fysisk lunchträff har genomförts. Flera avdelningar har startat egna lokala nätverk och genomfört träffar.

Nätverket Systerskap träffades på Siggesta gård i maj 2023.

Internationellt arbete

Efter att regeringen Kristersson tillträtt 2022 förändrades Sveriges biståndspolitik. Målet om att ge en procent av BNI till internationellt bistånd övergavs och ett större fokus läggs på handel och export samt Sveriges närområde.

Detta har inneburit stora förändringar för det fackliga utvecklingsarbetet. Under våren har Union to Union och Palmecentret genomfört stora omorganisationer där ett flertal medarbetare har sagts upp på grund av minskade anslag från Sida och det är mycket oklart hur det framtida utvecklingsarbetet kommer att se ut.

Handels utvecklingsprojekt stärkte förhandlingar

Handels stöttar tre projekt via Union to Union i Peru, Uganda och Nigeria samt Indien och Brasilien. Arbete för organisering och förhandling vid multinationella företag som H&M och Amazon får stöd, men även arbetet med att stärka kvinnor och ungas ställning inom fackföreningsrörelsen och rättigheter på arbetsmarknaden.

Genom Olof Palmes Internationella Center stöttar Handels det bosniska handelsfacket STBiH. I år lyckades de med att organisera arbetare på H&M:s butiker i landet. Projektet har också resulterat i en regional kommitté för handelsfacken på Västra Balkan för att stärka arbetet med organisering och förhandlingar.

Via Palmecentret har sex avdelningar under året också deltagit i det faddersprojekt som hjälper organisationer i Filippinerna att utveckla sitt arbete med miljö- och klimatfrågor.

Israel och Hamas

Efter Hamas terrorattack mot israeliska civila den 7 oktober och Israels efterföljande bombningar av Gaza har UNI Global Union och LO fördömt terrorattacken och markerar mot det urskillningslösa våldet. Uttalandet betonar att den enda vägen till fred och försoning är ett slut på ockupationen och en tvåstatslösning där palestinier och israeler kan leva sida vid sida. Det fackliga biståndet spelar en viktig roll för att stärka de krafter som verkar för en sådan lösning. Handels och Nordiska Handelskommittén har donerat pengar till Läkare utan gränsers arbete i Gaza.

Kongresser

UNI Global Unions Världskongress

Vid UNI Global Unions Världskongress och kvinnokongress i Philadelphia berättade Linda Palmetzhofer om Handels arbete mot våld och trakasserier i butik och Martin Nyberg deltog i ett panelsamtal om rättvis omställning. Övriga ombud lyfte bland annat arbetsmiljö och ny teknik, samt fackföreningsrörelsens

viktiga roll i att stärka demokratin. Kongressen antog ett nytt handlingsprogram 2023–2027 och Linda Palmetzhofer fick förnyat mandat i Världsstyrelsen. Gerard Dwyer, SDA, Australien valdes till ny ordförande för UNI Global Union.

2:a vice ordf Annelie Karlsson och ordförande Linda Palmetzhofer på UNI Global Unions Världskongress.

UNI Europa Commerces

Linda Palmetzhofer talade vid UNI Europa Commerces konferens i Amsterdam om förbundets arbete för fler timmar på kontraktet och om den hyllning av timmar om skett på H&M under våren. Konferensen antog ett handlingsprogram som pekar ut prioriterade frågor under 2024–2027: omställningen av handelsbranschen, organisering och ett EU där handelsanställdas röster får gehör. Linda Palmetzhofer valdes till vice ordförande för UNI Europa Commerce.

Handels deltog vid Europafacketts 15:e kongress i Berlin som också firade organisationens 50-årsjubileum. Esther Lynch valdes till generalsekreterare. Claes-Mikael Ståhl, tidigare LO-jurist, valdes till vice generalsekreterare. Foto: Aad van Vliet

Fika forever!

Fair Trade-kampanjen samlar varje år i maj fikadeltagare över hela landet för att lyfta frågan om hållbar konsumtion. I år handlade kampanjen om att kaffets framtid är hotad och att räddningen är att stötta småskaliga, hållbara producenter. Handels hade rekordmånga deltagare 2023: 6 693 st.

EU-projekt om grön omställning

Handels deltar i ett tvåårigt projekt inom UNI Europa med förbund från Ungern, Nederländerna och Italien om den gröna och digitala omställningen av handelsbranschen. Under våren genomfördes en workshop i Stockholm med deltagare från bland annat Handels, Unionen, Seko och Transport för att ta fram fackliga strategier för att säkerställa att omställningen gagnar de anställda.

Vårträffen

34 unga fackligt aktiva i Handels träffades under två dagar för att diskutera fackligt engagemang i Sverige och världen och hur verksamheten gentemot unga ska stärkas. Inbjudna föreläsare från Handels systerförbund i Bosnien (STBiH) berättade om sin verksamhet och om utmaningar de möter.

Stöd till jordbävningens offer

Handels bidrog med 75 000 kr till UNI Global Unions solidaritetsfond till stöd för de turkiska förbundens hjälpinsatser efter jordbävning-katastrofen i Turkiet och Syrien i februari 2023. Pengarna bidrog till att täcka akuta behov av bland annat mat, vatten, filter, bindor och blöjor.

Policyer och riktlinjer

- **Policy för internationella utvecklingsprojekt.**
- **Riktlinjer för Handels tematiska fadderskap.**
- **Policy för CFG - EWC - Bolagsstyrelseledamot.**
- **Arbetsmiljöpolicy.**

Opinions- och påverkansarbetet

Avtalsrörelsen präglade opinionsbildningen under året. När avtalen med Svensk Handel blev klara hölls en välbevakad pressträff där vi kunde meddela att vi förhandlat fram de högsta löneökningarna någonsin sett i kronor. Även efter att avtalen med Svensk Handel blev klara har opinions- och kommunikationsarbetet fortsatt att kopplas till andra avtalsområden.

Flera nya grepp användes för att belysa verkligheten för handelsanställda och opinionsbilda, bland annat kampanjannonsering i digitala medier, videor till sociala medier och många korta rapporter

Trygga jobb och rättvis klimatomställning

- Trygga jobb stod i fokus under avtalsrörelsen. Budskapet "Lön att leva på" utgick från att det inte räcker att enbart höja lönerna för att handelsanställda ska få en vettig inkomst, man behöver också fler timmar på kontraktet. Detta lyftes fram i debattartiklar, sociala medier, medieintervjuer och kampanjmaterial under hela avtalsrörelsen.
- Hyvlingen på H&M skapade ett tillfälle att lyfta upp bristerna i dagens lagstiftning, faktaunderlag togs fram och pressarbete på både lokal och nationell nivå fick stort genomslag. Granskningen bidrog till att Handels frågor lyftes i allmänhetens medvetande.
- Under våren har flera insatser gjorts för att påverka regeringens kommande klimathandlingsplan. Bland annat skrevs en gemensam debattartikel med ordföranden för Seko och GS samt med andra aktörer inom Klimatmålsinitiativet för att trycka på för ett klimatmål för konsumtionen.
- När det återigen rapporterades om företag som slänger e-handelsreturer uppmärksammade Handels behovet av att reformera e-handeln i både debattartiklar och sociala medier. Bland annat genom att lyfta rapporten "Fri frakt till högt pris".
- Handels har också fortsatt att vara en viktig aktör inom samarbeten som Allians för Rättvis Klimatomställning, Klimatmålsinitiativet och Fairtrans.

Varumärkesarbetet

Det omfattande varumärkesarbete som startade 2022 har fortsatt och lanserats under 2023.⁹ Handels varumärke ska präglas av att vi tillsammans tar kampen för frågor eller problem som är viktiga för medlemmarna, och att Handels får människor att utvecklas. Vi löser saker tillsammans.

Genom att klart definiera Handels varumärke har vi blivit tydligare gentemot medlemmarna och potentiella medlemmar. Det är också ett kraftfullt verktyg i vårt arbete mot målet om *ett Handels*.

Handels grafiska profil har också uppdaterats under året för att bättre förmedla och förstärka vårt varumärke. Det handlar om logotyp, färger, former, bilder och illustrationer för att skapa igenkänning och enhetlighet.

Webb och social media

Under 2023 har Handels ökat sin närvaro i sociala medier kraftigt och nått nya målgrupper. Under året har Handel etablerat sig på TikTok vilket genererat över 17 000 nya interaktioner. Handels Instagram- och Facebook-konton har fortsatt att växa under året och genererat engagemang genom att ha relevant innehåll.

Nya samarbeten i poddar:

- "Ursäkta"
- "Det skaver"
- "Amie & Fanna"
- "Är det bara vi?"

Nya samarbeten med influencers på TikTok:

- Mithanja.
- Jassankassan.
- Oscaronisse.

Nya samarbeten på Youtube:

- Uppdrag mat.

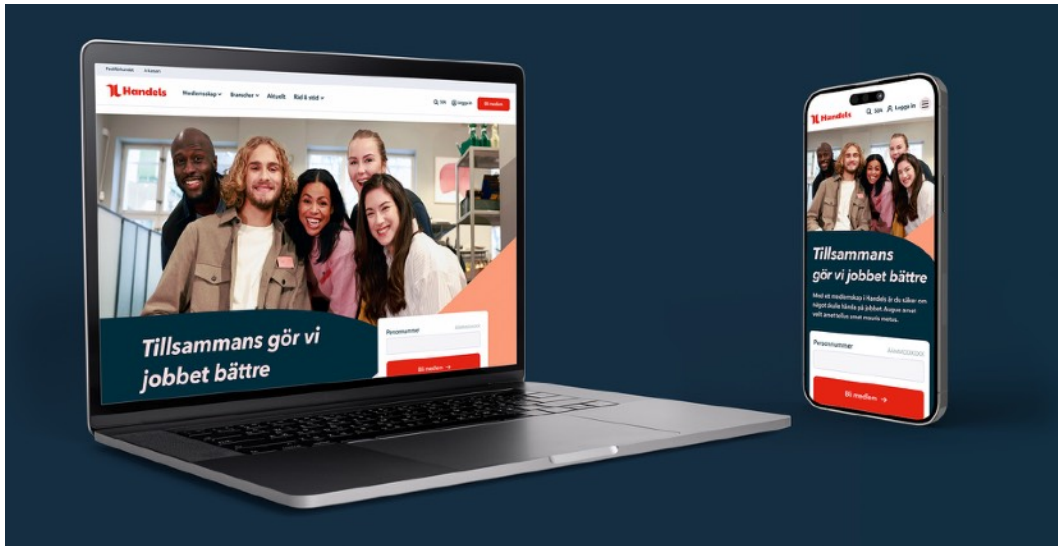
Genom dessa samarbetspartner har vi kunnat nå fler i de målgrupper vi vill värva och stärkt Handels varumärke.

Nyheter på Handels.se

Webbplatsen har fått en ny grafisk profil och teknisk plattform med nya, säkrare lösningar. Handels.se har som främsta mål att värva nya medlemmar medan Mina sidor ska engagera befintliga medlemmar. Inträdesprocessen har blivit smartare och minskat administrationen.

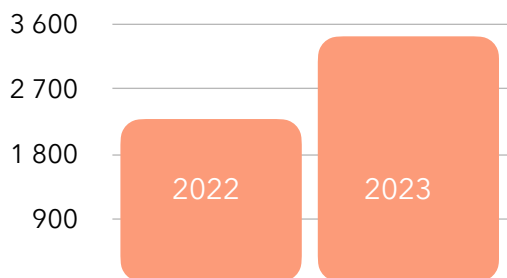
⁹ Varumärkespositionen har tagits fram med hjälp av Kantar Sifo och deras modell Need Scope.

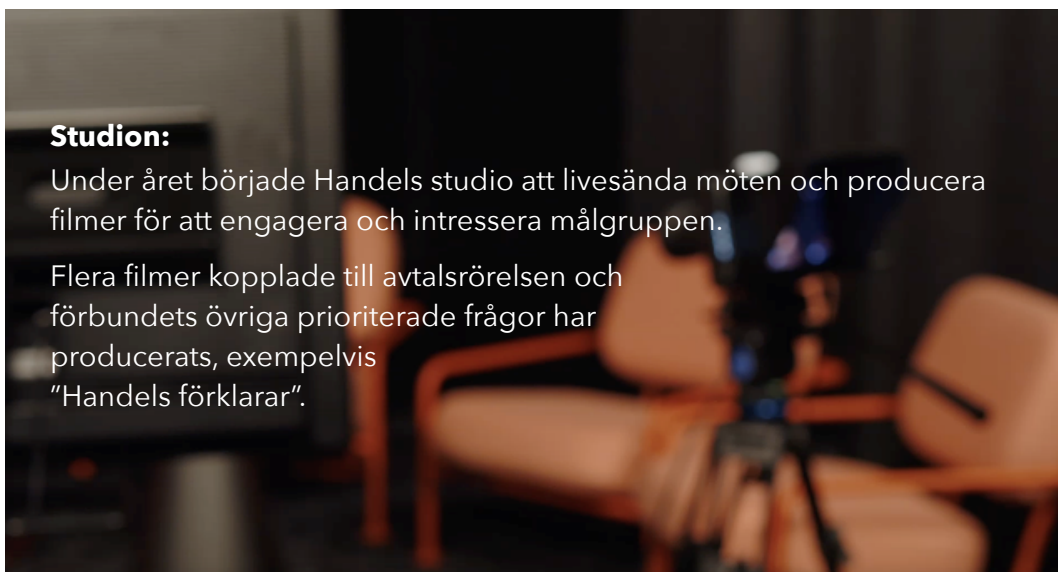
Chatboten "Charlie" och en ny FAQ gör att medlemmarna enkelt och snabbt får svar på frågor. Dessa funktioner har haft mycket trafik och ökar stadigt. Under året har det blivit möjligt att göra digital uppdragsredovisning via Mina sidor och klubbordföranden kan nu själva ta ut medlemslistor, vilket har efterfrågats.

Handels närvaro i media ökade kraftigt

Handels nämndes 3 439 gånger i 358 unika medier (webb/press) under året. Det är en stor ökning från föregående år med 1 153 fler omnämningar.

Förutom i Handelsnytt nämndes Handels flest gånger i fallande ordning i Dagens Industri, Göteborgs-posten, Sveriges Radio, Aftonbladet och Svenska Dagbladet. Aftonbladet nådde ut till flest, särskilt i anknäytning till H&M:s hyvling och avtalsrörelsen.

Studio:

Under året började Handels studio att livesända möten och producera filmer för att engagera och intressera målgruppen.

Flera filmer kopplade till avtalsrörelsen och förbundets övriga prioriterade frågor har producerats, exempelvis "Handels förklarar".

Exempel från året

- Efter Aftonbladets granskning av modeföretaget Intermissimi tog det fart i kollektivavtalsfrågan. Detta gav effekt i vårt arbete med kollektivavtalen.
- ETC skrev om H&M:s användningen av bemanningsföretag som ökat kraftigt i omfattning efter att de hyvlat.
- Lokalpress och Aftonbladet skrev om när Handels varslade om konflikt på företaget Orienta.
- Under avtalsrörelsen gav debattartiklar i lokala medier stort resultat och blev ett framgångsrecept.
- TT intervjuade Handels ordförande och en medlem om deltidsarbete och bemanningsplaneringen i detaljhandelsbranschen. Medlemmen på en H&M-butik tvingades efter att ha blivit hyvlat konkurrera om arbetstider med nyanställda och bemanningsanställda.
- Debattartiklar om miljö och klimat har publicerats i flera medier. I samband med regeringens nationella klimatträff publicerades två debattartiklar.

Klart för nytt avtal för Handels - svårare att hyvla och löner höjs med över 2 000

Stärkt skydd mot hyvling av arbetstid och löner som höjs med drygt 2 000 kronor i månaden på två år. Handels är nöjda med nytt avtal efter att industrin satt lönemärket.

Handels Martin Nyberg och Linda Palmethofer. Bild: Robin Bäckman/TT

Handelsnytt - en viktig kanal

Medlemstidningen Handelsnytt (8 nummer per år) drivs av LO Mediehus AB och är en viktig informationskanal för medlemmarna. Under året har tidningen satsat på att utveckla den digitala journalistiken och ett nyhetsbrev som ska nå ut till alla medlemmar. Ett arbete för att revidera den redaktionella policyn och annonspolicy har gjorts under året.

- Upplaga: 152 900 (TS 2023).
- Handelsnytt.se: 2 872 unika besökare/dag (dryg miljon 2023).¹⁰
- Facebook: 4 100 följare.
- Instagram: 2 358 följare.
- X (fd Twitter): 1 055 följare.

Mest lästa artiklar:

- Handelsnyttets granskning av H&M, en stor redaktionell satsning där tidningen hade kontakt med ett trettiotal medarbetare på H&M under hela året, efter att H&M:s planer på hyvling presenterades hösten -22.
- Nackskadad på jobbet.
- Granskning av våldet inom butiksvärlden.

Vanligaste sökorden för dem som hittar till handelsnytt.se:

- Avtal, Butiksanställd, Handels, Lön, Ob.

Anseendeundersökningen

Anseendeundersökningen 2023 visade att Handels fick ett gott medialt genomslag och särskilt stort blev det kopplat till avtalsrörelsen och H&M:s hyvling av arbetstimmar.¹¹

¹⁰ 2023 byttes analysverktyget ut. Därför finns inte några samlade helårssiffror.

¹¹ Kantar Sifos anseendemätning undersöker hur Handels uppfattas av allmänheten bland drygt 6 000 slumpmässigt rekryterade personer.

Rapporter 2023

Handels opinions- och folkbildande rapporter synliggör frågor om branschen och arbetsmarknaden. 2023 har rapporterna fokuserat på avtalsrörelsen, löner och vinster, klimatomställningsfrågan och samt medlemmars arbetsmiljö.

- **Miljö och klimat som facklig fråga**

En rapport om en av mänsklighetens ödesfrågor och hur facket kan bidra till att handelsbranschens klimatpåverkan minskar. Den sammanfattar förbundets arbete och pekar ut möjliga vägar framåt (2023:1).

- **Människa - maskin - arbetet**

Om den nya teknikens påverkan på lagerarbetet, automatisering och hur digitala system styr arbetet. (2023:2). Rapporten tar upp hur Handels kan fortsätta att arbeta med frågan.

Många lagerarbetare har stor teknisk kompetens och i framtiden behövs fler med denna kunskap. Rätt använd kan ny teknik bidra till bättre arbetsmiljö och mer varierande arbetsuppgifter. Det förutsätter kompetens-

utveckling och en partsgemensam vilja. Rapporten har uppmärksammats av Skolverkets nationella programråd, Region Stockholm och Göteborgsregionens kompetensråd för handeln. Den har även väckt intresse i UNI och Nordiska Handelskommittén.

- **Ofri fritid**

Så drabbas Handels medlemmar av gränslöst arbete. En längre rapport som utförligt granskar arbetslivets påverkan på fritiden. Rapporten fick stor uppmärksamhet då den satte fokus på bristande bemanningsplanering. (2023:3).

- **Sjuk på jobbet**

En rapport om sjuknärvaro bland Handels medlemmar. Hela 7 av 10 i handeln jobbar trots att de var så sjuka att de borde stannat hemma (2023:4).

- **Skyddsombud om bristande bemanningsplanering 2023**

Temarapporten från den årliga skyddsombudsundersökningen visade på omfattande och allvarliga brister i bemanningen av svenska butiker.

- **Hållbar Frakt**

En studie om e-handels leveranser och leveransalternativ. En förbundsgemensam rapport från Handels, SEKO och Transport.

Kortare rapporter

- Lönsamheten i detaljhandeln.
- Varje timme räknas. Om ojämsställda löner.
- Löner och löneinkomster i detaljhandeln.
- Utveckling av vinster i förhållande till lönekostnader.
- God lönsamhet i både stora och små företag.
- Deltidsarbetet i handeln.
- Balanserade vinster och utdelningsbart kapital.
- Läget i handeln 2023.
- Så blev arbetstider och löner efter H&Ms hyvling.

Opinions- och medlemsundersökningar

- Medlemmarnas uppfattning om avtal 2023 (Novus).
- Konsumenters inställning till e-handelsleveranser (Novus).
- Skyddsombudsundersökningen 2023.
- Frisörenkät i samarbete med NFU.
- Arbetsmiljö och hälsa. I samarbete med Stockholms universitet.
- AI och digitaliseringens påverkan på arbetet. I samarbete med FEPS (Foundation for European progressive studies).
- Hyvlingen på H&M.
- Medlemmars användning av Mina sidor.

Remisser

- Justitiedepartementet. Handels yttrande över "Ett höjt försörjningskrav för arbetskraftsinvandrare" (Ju2023/00106).

Forskningsamverkan

Handels gav 2023 stöd till sju nya forskningsprojekt om handeln och arbetslivet genom Handelsrådets forskningsutskott. I vissa av dem ingår representanter från Handels i referensgruppen.

Exempel på projekt:

- Arbetsmiljö i en digital värld - förbättrade synergieffekter genom humankapital och AI. Projektet bedrivs på Högskolan i Borås.
- Transformerade logistiknätverk för cirkulär ekonomi och hållbar konsumtion inom svensk handel. Projektet bedrivs på Lunds universitet.

Handels samarbetar även med Stockholms universitet i forskningsprojekt om instabila anställningar, arbetsmiljö och (o)hållbara arbetsplatser inom detaljhandel samt om arbetsmiljöfaktorers betydelse för attityder, beteenden och hälsa.

Lokala påverkansgrupper

Avdelningarnas lokala påverkansgrupper har uppdaterat varandra om pågående arbete om t ex hyvling och avtalsrörelse i digitala avstämningar var tredje vecka. I maj samlades alla Handels påverkansgrupper till en konferens rör kompetensutveckling, information om EU-valet och för att planera kommande aktiviteter.

Politikerträffar

Under året träffade Handels ledning politiker för att lyfta fackliga frågor och handelsanställdas verklighet, t ex Socialdemokraternas partiordförande Magdalena Andersson, socialdemokratiska gruppledare i riksdagen samt den fackliga S-studiegruppen i riksdagen. Samtal har även förts med äldre- och socialförsäkringsminister Anna Tenje (M) och Vänsterpartiets ordförande Nooshi Dadgostar.

Möte med S-ordföranden.
Fr v Linda Palmetzhofer, Markus Pettersson, Magdalena Andersson, Ola Palmgren, Martin Nyberg och Annelie Karlsson.

8 mars

I lokala debattartiklar belystes avtalsrörelsen ur ett jämställdhetsperspektiv. Många avdelningar passade på att starta sina egna lokala nätverk för förtroendevalda kvinnor just denna dag.

1 maj

Under parollen Lön att leva på! firades första maj på avdelningarna, ibland i kombination med utbildningar för medlemmar. Den som inte kunde delta på plats kunde ta del av ett digitalt första maj-tåg på Instagram där bilder från hela landet lades upp samt en kort film om varför vi firar första maj. Linda Palmetzhofer talade i Köping, Martin Nyberg i Falkenberg och Annelie Karlsson i Helsingborg och i Bjuv. Några av talen publicerades på webbplatsen.

Policyer och riktlinjer

- **Mediepolicy.**
- **Redaktionell policy för Handelsnytt.**
- **Handels policy för direkt marknadsföring.**
- **Handels kommunikationspolicy.**
- **Handels varumärkesplattform.**
- **Riktlinje Handels digitala strategi.**
- **Policy för lokalt påverkansarbete.**
- **Annonspolicy för Handelsnytt.**
- **Policy för sociala medier.**
- **Krisledningspolicy.**
- **Handels visuella identitet.**

Genom samarbete blir vi starkare

Handels samarbetar med andra fackliga organisationer genom nätverk och centralorganisationer, både i Sverige och internationellt. Handels är även anslutet även till andra organisationer som strävar mot liknande mål.

LO:s tvärfackliga råd

LO:s tvärfackliga råd är ett beredande organ till LO:s styrelse med representanter från samtliga förbund. Handels representerades under året av andre vice ordförande Annelie Karlsson. Karin Lindehoff och Magnus Möller har varit ersättare under året. Under året har rådet haft 11 möten och diskuterat hur den facklig-politiska samverkan och organiseringen ska stärkas, hur vi kan engagera unga samt hur arbetet i LO-distrikten bedrivs och kan stärkas av avdelningarna.

LO:s avtalsråd

Handels sitter med i LO:s avtalsråd, ett organ till LO:s styrelse med representanter från samtliga förbund. Handels representerades under året av förste vice ordförande och avtalssekreterare Martin Nyberg. Stina Josefsson har varit ersättare. Avtalsrådet har haft 35 möten som har präglats av avtalsrörelsen, samordning, beredskap för konflikter och sympatiåtgärder.

Handels är anslutet till:

- ABF
- Alna
- Arbetarnas kulturhistoriska sällskap
- Arbetarrörelsens arkiv
- Arbetsrättsliga föreningen
- Arena
- Bantorget Hyresbostäder
- Centrum för arbetarhistoria
- ETI Sweden
- Europaportalen
- Fackligt center för papperslösa
- Fairtrade
- Folkets Hus och Parker
- Folkrörelsernas Arkivförbund
- Folkrörelsernas konstfrämjande
- Fonus
- Förbundet arbetsliv och forskning i Sverige
- Handelsrådet
- Landsorganisationen i Sverige, LO
- LO:s folkhögskola Runö
- Nordiska Handelskommittén
- Nordiska Frisörunionen
- Nordisk Placeringsdepå
- Olof Palmes Internationella Center
- Riksbyggen
- Runö Folkhögskola
- Unga Örnars vänner
- UNI Global
- UNI Europa
- Union to Union
- Verdandi

Foto: FG Trade/iStock

Trygga jobb

Handels kämpar för goda arbetsvillkor och ett hållbart arbetsliv. Men många anställda har inte trygga anställningar, en god arbetsmiljö, löner som går att leva på och arbetstider som gör det möjligt att ha ett meningsfullt liv även utanför arbetet. Handels verkar för att heltid ska vara normen i branschen, för förbättringar i pensionssystemet och vill stärka deltidsanställdas rättigheter

Vi vill förbättra villkoren för arbetare i gigeekonomin och arbetskraftsinvandrares ställning på arbetsmarknaden. Arbetsplatserna ska vara säkra, det ska finnas företagshälsovård och ett sjukförsäkringssystem som garanterar ekonomisk trygghet.

Handels värnar om den svenska partsmodellen som innebär att fack och arbetsgivare kommer överens om löner och andra villkor på arbetsmarknaden utan inblandning av politiker.

Avtalsrörelsen och kollektivavtal

Handels bedrev under 2023 en riktigt stark avtalsrörelse som bland annat resulterade i de högsta löneökningarna någonsin, stärkt rätt till fler timmar på kontraktet och minskade möjligheter för arbetsgivare att hyvla arbetstid. Det övergripande budskapet för avtalsrörelsen var Lön att leva på, vilket både uppmärksammade svårigheterna som många handelsanställda upplever att klara sina levnadskostnader och pekade på lösningen - högre löner och rätt till fler timmar på kontraktet.

2023 tecknades ca 30 nya avtal. Uppmärksammade avtalsteckningar gällde Orienta, Wolt och Intemissimi. Under året genomfördes också flera förberedelser för att varsla om sympatiåtgärder med andra förbund som var en del av LO-samordningen.

Några framgångar från avtalsrörelsen

Handels och Svensk Handel har nått en överenskommelse om nya kollektivavtal för detaljhandel samt lager och e-handel. Avtalen innebär den största lönehöjningen Handels någonsin avtalat om. Uppräknat till heltid blir den totala ökningen 2 095 kronor fördelat på två år.

Avtalet innebär bl a:

- Stärkt möjlighet att få fler timmar.
- Särskild satsning på lägstalöner.
- Svårare för arbetsgivare att hyvla.
- Större möjlighet att önska när man ska jobba eller vara ledig.
- Ökat fackligt inflytande över inhyrning.
- Ökat inflytande över schemat.
- Att arbetsgivarna ska ta större ansvar för arbetsmiljön på lager eller i e-handel.

- Att arbetsgivaren måste förklara sina beslut om t ex nekad ledighet.
- Rätt till facklig information.
- Tydligare rätt till kompetensutveckling.

LAS och huvudavtalet

I och med att lagen om anställningsskydd avseende turordning vid hyvling¹² har förändrats så uppdaterades riktlinjerna med hur turordningsreglerna är konstruerade och hur de ska tillämpas.

Heltidsverktygslåda

Kongressen har beslut att förbundet ska ta fram metoder och fackligt arbetssätt för utökade sysselsättningsgrader och heltid. Under året har en verktygslåda tagits fram för ombudsmän och regionala skyddsombud. I den samlas och katalogiseras regler i lagstiftning och kollektivavtalen som handlar om utökade sysselsättningsgrader och heltid samt hur dessa regler kan användas på arbetsplatserna. En version av verktygslådan för förtroendevalda ska tas fram under 2024.

Huvudavtalet SN-PTK-LO

Under 2023 så behandlades Handels frågan om man skulle gå in i huvudavtalet tecknat emellan Svenskt Näringsliv, PTK och LO. Handels hade redan i avtalsrörelsen gått in i huvudavtal med Fremia för tjänstemän på grund av PTKs pensionsplan samt med Almega för bemanningsanställda då fler LO-förbund omfattas av Bemanningsavtalet.

Efter en analys om för- och nackdelar och en rekommendation från förbundsstyrelsen tog förbundsrådet beslut att Handels inte skulle anta huvudavtalet.

Under avtalsrörelsen genomfördes en stark och intensiv opinionsbildning och genomslaget i media blev omfattande fram till tecknandet av nya kollektivavtal med Svensk Handel. Nyheter om avtalsrörelsen samt rapportering om hyvlingen på H&M dominerade.

Handels rapporter och budskap låg till grund för all kommunikation och opinionsbildning under avtalsrörelsen för att mobilisera medlemmar och förtroendevalda, skapa tryck mot arbetsgivarna och värva fler medlemmar.

Det satsades även på internkommunikation för att alla i organisationen skulle ha rätt förutsättningar att bidra.

I slutskedet av förhandlingarna mellan Handels och Svensk Handel pågick ett intensivt arbete med att förbereda både för eventuellt varsel/strejk samt överenskommelse om nya avtal. När avtalen tecknades genomfördes en rad kommunikationsinsatser.

¹² (1982:80)

Avtalen

Under 2023 har 1 503 nya avtal tecknats med arbetsgivare och är fördelat på följande arbetsgivarorganisationer samt hängavtal som är tecknade direkt med Handelsanställdas förbund:

<i>Avtalspart</i>	<i>Antal</i>
Almega tjänsteförbunden	2
Arbetarrörelsens förhandlingsorganisation	2
Föreningen Installatörsföretagen	2
Fremia	259
Kompetensföretagen	55
Livsmedelsföretagen	9
SSU:s Arbetsgivarorganisation (SUA)	3
Svensk handel	852
Sveriges frisörföretagare	137
Teknikgrossisternas arbetsgivarförening	1
<i>Totalt med avtalspart:</i>	<i>1 322</i>
<i>Hängavtal</i>	<i>181</i>
Totalt antal tecknade avtal 2023	1 503
<i>Totalt antal giltiga avtal (inkl. nytecknade och 4 147 hängavtal)</i>	<i>27 456</i>

Policyer och riktlinjer

- **LAS-policy.**
- **Rättshjälpolicy för försäkringsärenden.**
- **Riktlinjer gällande hyvling.**
- **Avtalsteckningspolicy.**
- **Avtalstillämpning vid e-handel.**
- **Riktlinjer, strategier och arbetssätt angående bemanningsbranschen och inhyrd arbetskraft.**
- **Riktlinjer och hantering av arbetstidslagen.**
- **Riktlinjer kring alkohol- och drogtestar.**

Arbetsmiljöstrategi

Utbildning av skyddsombud och arbetsmiljöansvariga.

- 20 regionala skyddsombud har i samarbete med LO-TCO Rättsskydd utbildats i "hindrande av skyddsombud".
- De regionala skyddsombuden har utbildats i den nya nationella checklisten kring arbetsbelastning och arbetstider.
- Konferens och möten för arbetsmiljöansvariga i avdelningarna.
- Handels Live har utbildat fackligt förtroendevalda i arbetsmiljö.

Handels nya arbetsmiljöstrategi blev klar 2023. Strategin berör de flesta delar av arbetsmiljöarbetet och kan fungera som en handbok.

I strategin beskrivs vilka roller som finns i arbetsmiljöarbetet, vad en skyddskommitté är och vad skyddsombud och förtroendevalda gör.

Många av handels största arbetsmiljöproblem tas upp liksom förslag på hur man kan arbeta för att motverka dessa på arbetsplatsen. Det kan handla om buller och tunga lyft till ensamarbete och farliga kemikalier på arbetsplatsen. Här finns också allmänna råd till den som vill förbättra arbetsmiljön på din arbetsplats.

Rättsskydd för medlemmarna

LO-TCO Rättsskydd driver ärenden i arbets- och försäkringsrätt som inte har kunnat lösas genom fackliga förhandlingar. Förra året fick Handels medlemmar sammanlagt nära 10 miljoner kronor i ersättning.

Nyanmälda				Avslutade				Utverkad ersättning (mKr)			
2023	2022	2021	2020	2023	2022	2021	2020	2023	2022	2021	2020
81	75	79	88	63	98	85	111	9,7	6,1	21,7	6,5

Bästa arbetsplatsen 2023

År 2023 utsågs Stora Coop Norremark i Växjö till handelns bästa arbetsplats.¹³ Där har fackklubben förhandlat med arbetsgivaren så att alla anställda som vill har fått fler timmar på sina kontrakt och därmed högre inkomster.

De flesta anställda på Stora Coop Norremark i Växjö har nu 35 timmar i veckan efter förhandlingen. Årets pristagare lyfter fram ett gott exempel som visar att det går att erbjuda fler timmar till butiksanställda och att fackligt engagemang gör skillnad. Handels förbundsstyrelse som utser pristagaren motiverar årets utnämning:

”Ett glatt och härligt gäng som ställer upp för varandra. /.../ Klubben är inte rädd för att ställa krav på arbetsgivaren, samtidigt som det finns en god dialog och samverkan”.

- Man ska kunna leva på sin lön när man jobbar i handeln. Här har vi en klubb som verkligen visat hur man genom facklig samverkan kan få till fler timmar på kontraktet så att fler kan göra just det, sa Linda Palmetzhofer, Handels ordförande, när hon besökte den vinnande arbetsplatsen.

¹³ Varje år ger Handels ett pris till den arbetsplats som under året utmärkt sig som den bästa att jobba på.

Försäkringar

Avtalsförsäkringar

Under 2023 ändrades åldersgränserna för avtalsförsäkringarna i AGS och TFA samt TGL till 66 år. Handels har medverkat i nya avtalsförhandlingar om förbättrade villkor i avtalsförsäkringarna och prioriterar bland annat att Sverige ska ratificera den senaste ILO-listan där fler arbetsskador omfattas.

Medlemsförsäkringar

Handels-Folksam kommittén har beslutat att införa LAS-tillägg till inkomstförsäkringen.¹⁴ Den har också beslutat att erbjuda fortsatt skydd i sjuk- och efterlevandeförsäkringen för yrkesverksamma medlemmar upp till 69 år fr o m 1 januari 2024.

Försäkringsinformatörer har utbildats

- Avtalats digitala grundkurs och tvärfackliga konferenser om arbetsskadeförsäkringen och villkor för omställning.
- Via LO-distrikten har 61 nya försäkringsinformatörer på Handels utbildats över hela landet.

Webinar

490 medlemmar deltog på Handels webinar om medlemsförsäkringar och pension.

Statistik	2023		2022	
Försäkring	Antal skador	Ersättning SEK	Antal skador	Ersättning SEK
Medlemsolycksfall	5 550	33 450 154	5 166	29 592 757
Barn-gruppliv	18	630 000	18	630 000
Gruppliv f d frisörer	4	13 500	5	10 000
Sjuk- och efterlevandeförsäkring	2 340	56 205 974	2 390	52 323 688
60+försäkringar	143	1 286 882	144	1 116 114
Hemförsäkring		77 183 500		64 800 000
Medlemsbarn		2 590 000		2 200 000

Medlemsstöd

Handels Direkt svarar på frågor och slussar vidare dem som har frågor om sitt medlemskap och a-kassan till medlemservice och de som har frågor kring arbetsrätt, arbetsgivare och myndigheter till facklig rådgivning. De flesta medlemmar har kontakt med medlemservice någon gång under sitt medlemskap, därför är god service och hög tillgänglighet prioriterat.

¹⁴ Med anledning av tvist som kan uppstå i samband med förhandling angående §34

Medlemsservice stora utmaning är att hantera den stora volymen av kontakter och ärenden. Fokus under året har varit att hitta ett bra sätt att organisera upp detta arbete.

Charlie svarar på frågor dygnet runt

Den för året nya smarta AI-baserade FAQ-tjänsten och chattboten Charlie på Handels webbplats ökade tillgängligheten och blev en succé.

Under året har FAQ besökts 291 967 gånger och chattboten har under året hanterat 19 189 konversationer.

Statistik	<i>Facklig rådgivning</i>	<i>Medlemsservice</i>	<i>Totalt</i>
Handels Direkt			
Telefonsamtal	51 695	80 625	132 320
Chattar (t o m 9/6)	2 666	4 557	7 223
Mejl	3 778	1 886	5 664
Totalt	58 139	87 068	145 207

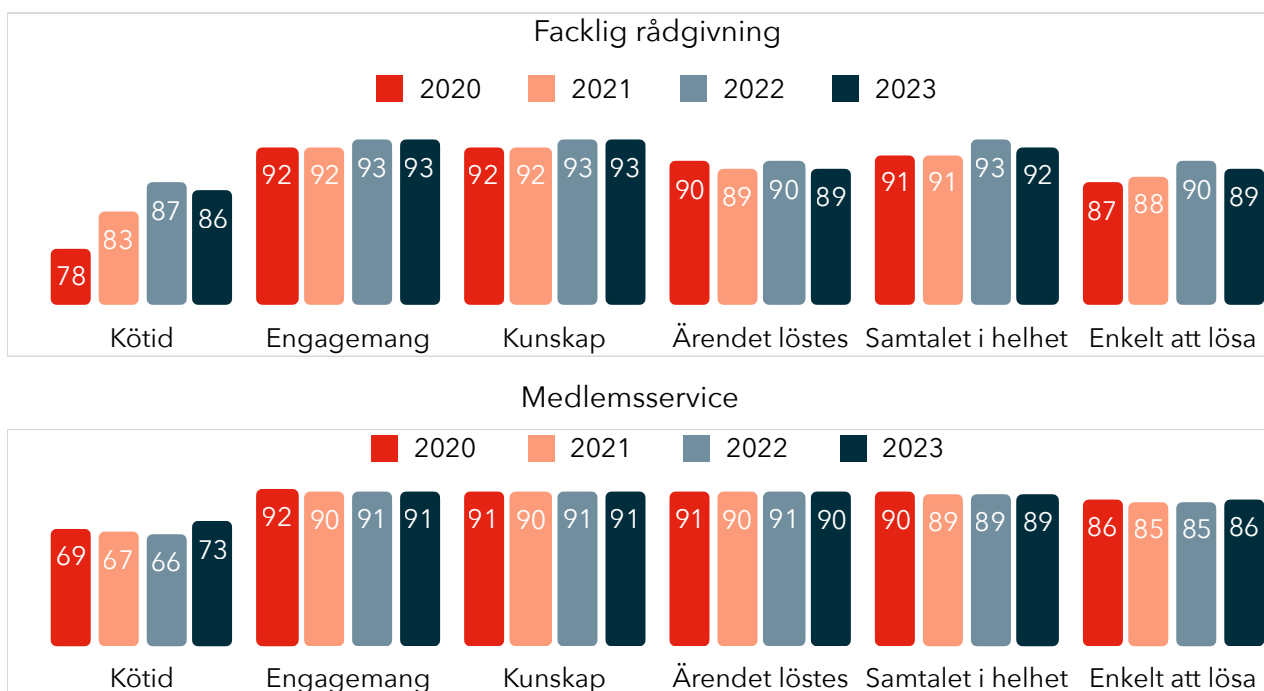
Telefon: medlemmar blev kvar och nya värvades

Av ca 24 000 samtal med medlemmar som ville avsluta sitt medlemskap påverkades ca 2 000 att stå kvar som medlemmar.

Av 18 779 samtal med medlemmar som riskerade att tappa sitt medlemskap p g a bristande betalning valde 9 092 att betala avgiften och stå kvar som medlem.

Personer som enbart valt ett gå med i Handels a-kassa kontaktas per telefon. På så vis värvades 1 488 nya medlemmar under året.

Nöjd medlemsindex - nöjdhet i procent¹⁵

- Alla mejl besvarades inom 12 arbetstimmar.
- 73 procent av telefonsamtalen till facklig rådgivning och 34 procent av telefonsamtalen till medlemsservice besvarades inom 2 minuter.

Vanligaste frågor 2023

- Ökad sysselsättningsgrad för att kunna höja sin inkomst.
- Stöd och support i hur man kan agera för att få höjd lön.
- Lönetillägg för ansvar på arbetsplatsen och om hur arbetsgivaren hanterar mertid.
- Arbetsgivaren ger lägsta lön enligt kollektivavtalet oavsett ålder och erfarenhet.
- Synoptik och Synsam har börjat låta assistenter utföra synundersökningar och hörseltester som en leg. optiker eller audionom godkänner på distans. Medlemmarna ifrågasätter dessa arbetsuppgifter då arbetsgivaren inte vill betala något extra för detta.
- Medlemmar som ska återgå i tjänst efter långtidssjukskrivning och föräldraledighet har allt svårare att få anpassningar i arbetsuppgifter och schema eftersom organisationen på arbetsplatserna är så pass slimmade.

Andra vanliga frågor:

- Frågor om förstadsintyg vid korttidssjukdom, schema, arbetsmiljö kopplat till ledarskap på arbetsplatserna.

¹⁵ Årlig mätning av medlemmarnas nöjdhet efter samtal med Facklig rådgivning och Medlemsservice. Under 2023 har 3 214 enkäter besvarats, vilket motsvarar en svarsfrekvens på 16 procent.

Klagomålsärenden

Handels har 2023 hanterat 15 klagomål och utbetalat 22 500 kronor till två medlemmar.

Personuppgiftsincidenter

18 personuppgiftsincidenter har inrapporterats till dataskyddsombudet, varav en anmäldes till Integritetsskyddsmyndigheten som inte vidtog ytterligare åtgärder. Majoriteten (12) av de inrapporterade incidenterna beror på den mänskliga faktorn och fel vid kommunikation.

Stipendier

Semesterstipendiet:

20 stipendiater fick dela på 200 000 kronor ut. Det täcker resa och logi i en fyrbäddsstuga på semesteranläggningen Säfsen. Vid bedömningen av ansökningarna tas särskilt hänsyn till arbetslöshet, sociala och medicinska skäl. Stipendiet vänder sig till medlemmar som normalt sett inte har råd eller möjlighet att åka iväg på semester.

Kulturstipendiet:

- Therese Ekström, Hennes & Mauritz Nova i Lund, för hennes tuschteckningar där motiven hämtas ur vardagen.
- Johanna Oskarsson, Myrornas produktionslager i Göteborg, för hennes arbete inom textil och fri konst.
- Marie Petterson, Ica Kvantum Lillänge i Östersund, för hennes unika barnbok, ett koncept hon vill utveckla och nå ut till fler barn.
- Jan Fagerholm, pensionär, för hans passionerade måleri i både akvarell och blyerts av djur och natur.

Handels internationella stipendium:

Under 2023 fick två personer stipendium för att delta vid YGAP (Youth Globalisation Awareness Programme): en global utbildning som riktar sig till personer mellan 18-35 år inom arbetarrörelsen. Det är en samverkan mellan ABF och International Federation of Workers' Education Associations. Genom digitala träffar, seminariedagar samt ett studiebesök i Sydafrika ska deltagarna få fördjupade kunskaper om internationellt arbete samt möta andra som jobbar mot samma mål.

Policyer och riktlinjer

- **Policy för behandling av personuppgifter.**
- **Policy för handläggning av klagomålsärenden.**
- **Riktlinjer för hantering av skadestånd.**
- **Telefon och svarspolicy.**
- **Förbundets stipendier och priser.**

Framtidens branscher

Handeln är en bransch i ständig förändring och behovet av kompetens växer. Men omsättningen av personal är stor när villkoren inte är tillräckligt bra för att få anställda att vilja stanna kvar. Stora resurser läggs på att ständigt rekrytera och lära upp. Handels verkar för att alla anställda erbjuds kompetensutveckling och möjlighet att specialisera sig för att möta verksamhetens behov. Vi driver på för utvecklade yrkesroller, höjd status och stärkt kompetens.

Det ska finnas omställningsstöd och en trygg a-kassa för alla anställda och för arbetsmarknadspolitiska insatser ska endast arbetsplatser som har kollektivavtal komma i fråga.

Handels menar också att hållbarhet måste styra utvecklingen. Klimatförändringarna är det allvarligaste hotet mot mänskligheten och handeln måste förändras och bli hållbar och cirkulär.

Kompetensutveckling

Det sker en snabb utveckling inom Handels branscher. Handels har under året arbetat aktivt för ett livslångt lärande och förbättrade möjligheter för strukturerad kompetensutveckling som en del av våra medlemmars yrkesliv. I grunden handlar det om att bygga yrkes stolthet och visa på att medlemmarnas samhällsviktiga kompetenser måste värdesättas högre. Vi har lyft behoven av kompetensutveckling för mer cirkulära och hållbara branscher och bedriver ett aktivt politiskt påverkansarbete för en rättvis klimatomställning.

Under året har Handels:

- Arbetat med en strategi för att säkerställa yrkes- och kompetensutveckling i takt med den snabba teknikutvecklingen på lagren.
- Påverkat för att arbetare måste få sin del av omställningsstudiestödet och att det ska finnas tydliga förutsättningar och korta handläggningstider.
- Arbetat med en partsgemensam inventering av kompetensbehov i handeln då det finns behov av fler utbildningar och möjligheter till påbyggnad för våra yrkesgrupper.
- Påverkat för en handelsinriktning på Ekonomiprogrammet i likhet med det helt nya Försäljnings- och serviceprogrammet på gymnasiet som är en framgång.
- Byggt yrkes stolthet genom att lyfta fram våra yrken med sina viktiga kompetenser, bland annat i WorldSkills Swedens arbete med yrkestävlingar.
- Stöttat skolor och utbildningsanordnare genom Handelsrådet kopplat till kollektivavtalsförhandlingar för kvalitet i yrkesutbildningen: certifiering av skolor, kompetensutveckling för lärare och en loggbok för arbetsplatsförlagt lärande.
- Samverkan med omställningsorganisationer och Myndigheten för yrkeshögskola.

- Deltagit i Skolverkets nationella programråd för Försäljnings- och serviceprogrammet och Hantverksprogrammet.
- Stöd till avdelningarnas deltagande i lokala programråd knutna till yrkesutbildningen.
- Arbete för att få igång regionala stödstrukturer (kompetensråd) för utbildning och kompetensutveckling.
- Arbete i LO:s utbildningspolitiska kommitté.

Arbetsmarknadspolitiska insatser

För Handels är det av stor vikt att samhället arbetar med en aktiv arbetsmarknadspolitik för trygga, säkra och inkluderande arbetsplatser. Inom handeln finns en förhållandevis stor andel anställda med någon form av arbetsmarknadspolitisk stödinsats. Samtidigt har vi problem med utnyttjande av redan utsatta människor, arbetslivskriminalitet och bristande kontroll. Skattemedel ska inte gå till att dumpa lönevillkor, skapa osund konkurrens eller till att gynna aktörer som vill missbruka systemet.

Under året har Handels bl a:

- Bedrivit påverkansarbete för att säkerställa kvaliteten i arbetsmarknadspolitiken och förhindra arbetsgivares fusk och för att bevara stödet för fackförbundens yttranden till Arbetsförmedlingen.
- Bidragit i Riksrevisionens granskning av subventionerade anställningar.
- Löpande arbetsmarknadspolitiska frågor i kontakt med avdelningarna.
- Stöttat avdelningarna i deras samarbete med myndigheter, arbetet med yttranden och att organisera personer i olika former av åtgärder.
- Arbetsmarknadspolitisk konferens med avdelningarna.
- Arbete i LO:s arbetsmarknadspolitiska kommitté.
- Samarbete med funktionsrättsrörelsen.
- Samarbete med Arbetsförmedlingen, motverka privatisering och säkerställa myndighetens närvaro över hela landet
- Samarbete med Migrationsverket.

Ekologisk hållbarhet: en central facklig fråga

Förutom att vara pådrivande för en miljöomställning i handelsbranschen så vill Handels göra allt som går för att minska den egna verksamhetens miljöpåverkan. För att minska de utsläpp som verksamheten orsakar vill vi minska antalet inrikesresor och uppmuntra anställda och förtroendevalda att ta tåget.

I rapporten Miljö och klimat som facklig fråga som Handels presenterade 2023 framgår att en väldigt stor del av medlemskåren uppfattar det som positivt och nödvändigt att företag ställer om för att minska sin miljö- och klimatpåverkan men att de i omställningen också ser risker för sig själva.

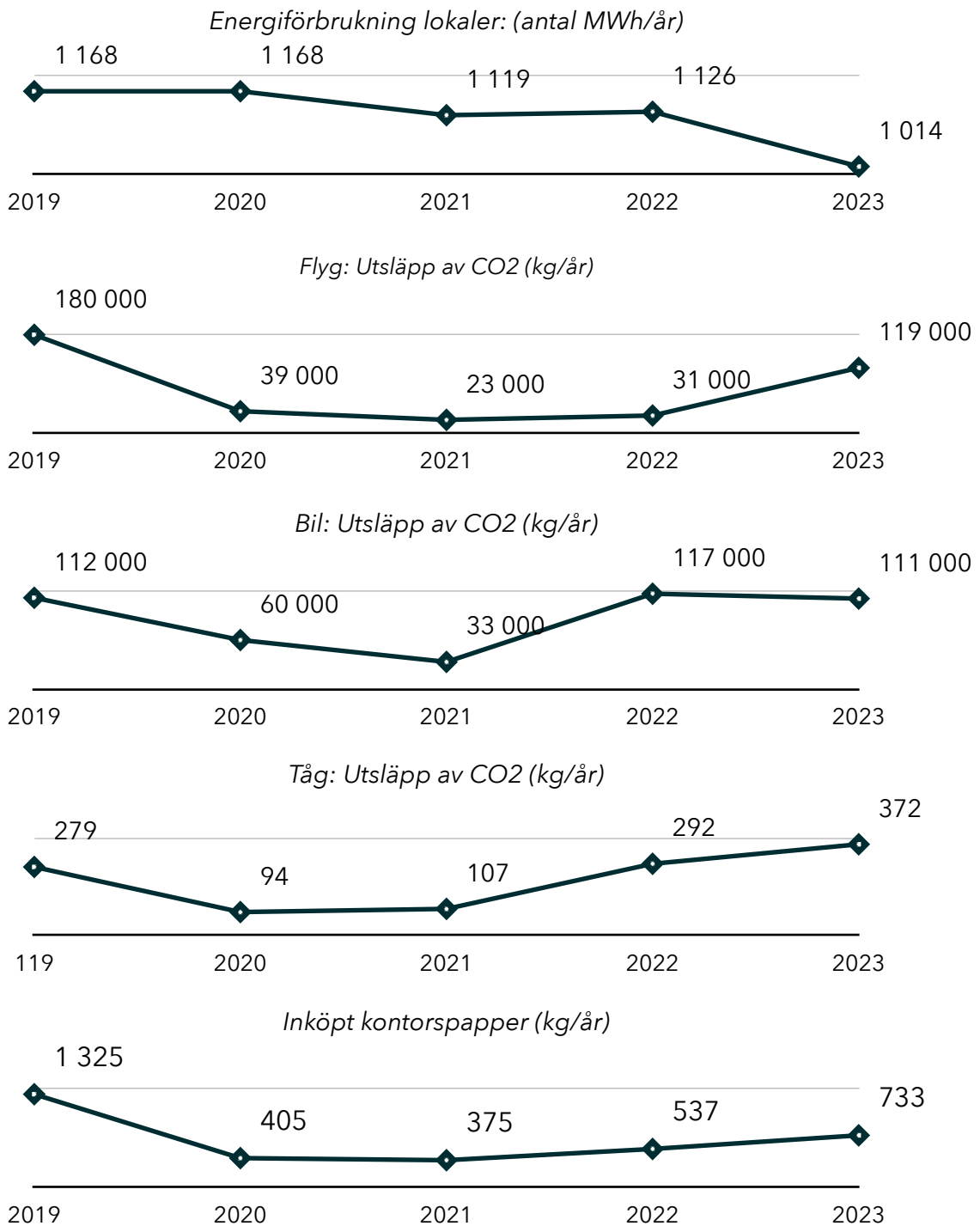
Många medlemmar befarar att den kan komma att ske på bekostnad av deras egna arbetsvillkor och arbetsmiljö och att de anställdas kompetens och engagemang riskerar att inte tas tillvara i processen.

Handels medlemmar ser därför att vi har en viktig roll att fylla när arbetsgivare tar steg mot en mer hållbar verksamhet så att det också kan ske på ett sätt som tillgodoser medlemmarnas intressen.

Nedslag från året

- Handels har deltagit i ett program om fackligt ledarskap för en rättvis klimatomställning anordnat av Stockholm Resilience Center och Fairtrans.
- Ett pilotprojekt om fackligt arbetsplatsnära miljö- och klimatarbete har förberetts. Miljö- och klimatarbetet på fem arbetsplatser och klubbar ska studeras för att därefter sprida goda exempel.
- Fortsatt politiskt påverkansarbete för att införa klimatmål för de konsumtionsbaserade utsläppen.
- Förberedelse inför Europaparlamentsvalet 2024 där Handels kommer driva en rättvis klimatomställning som en av sina tre valfrågor.
- Deltagande i påverkans- och forskarnätverk, seminarier och utbildningar.
- I artiklar och på sociala medier har Handels reagerat på dagsaktuella nyheter kopplade till handelns miljöpåverkan och klimatomställningen. Bland annat frågan om att returnerade varor hamnar på soptippen, och om regeringens klimathandlingsplan.
- Handels tog fram rapporten Miljö och klimat som facklig fråga. I den beskrivs fackets roll i omställningen. Rapporten används även för att påverka för mer internationell facklig samverkan i miljö- och klimatfrågor.
- Tillsammans med Transport och Seko har Handels tagit fram en rapport som belyser e-handels bristande hållbarhetsarbete samt att konsumenter faktiskt är beredda att betala mer för hållbara leveranser och schyssta villkor.
- Panelsamtal om rättvis omställning under UNI Global Unions världskongress.
- Deltagande i ett EU-finansierat projekt om den gröna och digitala omställningen för att ta fram verktyg för fackförbund att arbeta för en rättvis omställning.

Handels miljöpåverkan¹⁶

¹⁶ SJ har från 2023 börjat använda sig av en ny ISO standard (ISO 14083:2023) som innebär att deras beräkning av klimatpåverkan från elanvändning nu ska inkludera både produktion och distribution av el samt även köldmedieläckage. Siffrorna ovan är korrigerade så att de visar beräkning utifrån ny standard för hela perioden.

Handels klimatkompenserar

Årets klimatkompensation till Vi-skogen för utsläpp via flyg (119 ton CO₂): 37 188 kr.

Kommentar

- Under pandemiåren avtog resandet kraftigt men trenden har vänt och nivåerna är nu jämförbara med 2019. Positiv är dock att många under året valt att gå över till miljövänliga laddhybrider samt elbilar. Detta är positivt för att Handels ska nå sina miljömål för minskade utsläpp.
- 2023 är det första året efter pandemin helt utan rese-restriktioner. Flygandet har ökat men ligger ändå en bra bit under 2019 eftersom det blivit vanligt med hybrid- eller digitala möten. Förbundet klimatkompenserar sina flygresor genom Vi-skogen. Arbetet för att minska antalet inrikesflygningar och uppmuntra fler att ta tåget fortsätter.
- Tågresandet fortsätter att öka rejält och är högre än innan pandemin.
- Användningen av papper har ökat något. Förbrukningen är dock fortfarande långt under vad den var innan pandemin.
- Handels förbunds kontor återvann 10 410 kg avfall under året.

Minskad energiförbrukning i fastigheterna

Handels har under ett par år vidtagit åtgärder för att sänka energiförbrukningen. På ett år har energiförbrukningen i de tre fastigheterna minskat med hela 112 MWh på ett år. Det är lika mycket som 5,5 års elförbrukning för en genomsnittlig villa i Sverige med direktverkande el, eller som om en elbil kör 56 000 mil (14 varv runt jorden).

Handels har som princip att "göra rätt från början", d v s att när vi byter utrustning så tittar vi alltid på de energibesparande effekterna.

Under 2023 har investeringarna i fastigheterna hållits nere p g a stora kostnadsökningar främst avseende energipriserna. På Grev Turegatan 23, Stockholm, har vi har renoverat samtliga fönster och tilläggsisolerat dem. I övriga fastigheter har löpande underhåll skett.

Tack för att ni klimatkompenserar

Handelsanställdas förbund har klimatkompenserat för 119 ton CO₂

Klimatkompensation genom Vi-skogen bidrar till trädplantering och implementering av hållbara jordbruksmetoder som bekämpar både klimatförändringar och fattigdom. Vi-skogens metoder absorberar växthusgaser samtidigt som de ökar produktiviteten och lyfter bönderna ur fattigdom.

Policyer och riktlinjer

- **Upphandlingspolicy:** *I all upphandling Handels gör av leverantörer och profilprodukter ska hänsyn tas till miljömässig hållbarhet.*
- **Resepolicy och riktlinjer:** *Resor ska i första hand ske med tåg. Flyg får endast när det ger en tidsvinst som överstiger fyra timmar.*

Riskhantering

Handels arbetar förebyggande med metoder och rutiner för att hantera risker. Här följer några av de viktigaste punkterna.

- En god ekonomi skapar en stark konfliktberedskap. Detta är grundläggande för en facklig organisation. Vi har rutiner och regler för upphandlingar, representation och revision som följs upp och hålls aktuella.
- Handelsanställdas förbund har en krisgrupp som träffas minst en gång i månaden eller när en kris eller händelse uppstår som gruppen behöver diskutera eller hantera. På hemsidan finns kontaktuppgifter till gruppen och vilket krisnummer som gäller vid en allvarlig kris. Gruppen består av kanslichef, enhetschef opinion och kommunikation, it-chef, hr-chef, ekonomichef, pressekreterare samt ledningsassistent. Under året har frågor om hot mot anställda och förtroendevalda diskuterats samt riskerna kring mediedrev.
- LO:s krisgrupp träffas kontinuerligt. Alla 14 förbund ingår med varsin representant. Där delger man varandra risker och eventuella kommande kriser så att förbunden kan agera likvärdigt.
- Våra it-system utsätts ständigt för risker och hoten har ökat i och med ett oroligt läge i världen. Handels har därför ett gott samarbete med leverantörer, för att diskutera och hantera intrång och det finns utarbetade rutiner för att inte verksamhet ska läggas ner om ett it-system t ex skulle hackas.
- Lagen om en visselblåsarfunktion trädde i kraft den 17 december 2023. Handels har säkerställt att tjänsten kom i gång i god tid och tillgodoser behovet för alla anställda inom förbundet.
- Covid-19 ansågs i början av 2022 inte längre som en samhällsfarlig sjukdom och krisen som pandemin förde med sig avtog. Pandemin har dock varit lärorikt på så sätt att många har kommit till insikt att man måste ha en beredskap för oförutsedda händelser och att kunna ställa om fort.
- Handels arbetar förebyggande mot kränkningar och diskriminering i vår verksamhet. Det finns även risker för anställda och förtroendevalda att hotas eller kränkas då de utför sitt uppdrag. Handels ger stöd och har rutiner för att upptäcka och åtgärda kränkningar.

- Handels arbetar medvetet och proaktivt för en hållbar handel. Handels miljö- och klimatpolitiska program fokuserar på att Sverige ska sätta mål för konsumtionsbaserade utsläpp.
- Handels har tidigare beslutat om att ta fram en miljöpolicy men arbetet har dragit ut på tiden. Det är en risk att skjuta fram detta arbete alltför långt i tiden om Handels miljöambitioner ska vara trovärdiga.

Revisorernas yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Till förbundsrådet i Handelsanställdas förbund, org.nr 846000-1996.

Uppdrag och ansvarsfördelning

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten för år 2023 på sidorna 6-7, 13-19, 25-28, 38-40, 44-46, 48-53 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Granskningens inriktning och omfattning

Vår granskning har skett enligt FARs rekommendation RevR 12 Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisions sed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

Uttalande

En hållbarhetsrapport har upprättats.

Stockholm den dag som framgår av vår elektroniska underskrift.

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Christine Wikström

Auktoriserad revisor

Conny Carlsson

Magnus Andersson

Ann-Charlotte Johansson

Årsredovisning

för Handelsanställdas förbund org nr 846000-1996

Räkenskapsåret 2023-01-01-2023-12-31

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse	sid 56
Resultaträkning	sid 61
Balansräkning	sid 62
Kassaflödesanalys	sid 64
Noter	sid 65
Underskrifter	sid 79

Förvaltningsberättelse

Styrelsen för Handelsanställdas förbund avger följande årsredovisning för räkenskapsåret 2023. Om inget annat särskilt anges, redovisas alla belopp i tusentals kronor. Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Förbundets syfte och ändamål

Handelsanställdas förbund är en sammanslutning av anställda inom handeln och med handeln närbesläktade verksamhetsområden. Förbundets uppgift är att tillvarata medlemmarnas intressen på arbetsmarknaden, inom näringslivet och i samhället i övrigt samt att verka för jämlikhet och likabehandling oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion, sexuell läggning eller funktionshinder.

Förbundet skall även medverka till en samhällsutveckling på grundval av politisk, social, ekonomisk och kulturell demokrati samt verka för jämställdhet mellan kvinnor och män.

Förbundets verksamhet och främjande av ändamålet

Förbundet bedriver verksamhet i hela landet. Verksamheten utgår från frågeställningar hos medlemmar på arbetsplatserna. Frågorna behandlas sedan i klubben, avdelningens och förbundets demokratiska organ. Handelsanställdas förbund har 19 avdelningar som utövar förbundets lokala verksamhet.

Information om den lokala verksamhet som genomförts under året återfinns i förbundets verksamhetsberättelse.

Alla medlemmar ska beredas möjlighet att delta i den fackliga verksamheten och det fackliga medlemskapet ska kännas meningsfullt även för dem som arbetar på bemanningsföretag. Medlemskapet ska också vara viktigt för dem som är arbetslösa, studerar eller av andra skäl inte finns på en arbetsplats.

Förbundets medlemstal uppgick per sista december 2023 till 151 587 medlemmar (153 292), en minskning med 1 705 stycken (- 2 140). Antalet yrkesaktiva medlemmar uppgick vid samma tidpunkt till 122 937 stycken (125 271) en minskning med 2 334 stycken jämfört med år 2022.

Ett fortsatt fokus på organiseringsarbete har resulterat i att avtalstäckningen, dvs andelen medlemmar som arbetar på arbetsplatser där det finns kollektivavtal, uppgår till en hög nivå om 93,5% (93,8).

Förbundets kursverksamhet är en fortsatt mycket viktig del i arbetet med att främja medlemmarnas fackliga och kulturella bildningssträvan och att förse medlemmarna med verktyg för att själva kunna hantera problem och ta vara på möjligheter på arbetsplatserna. Handels har även under 2023 fortsatt att utveckla och genomföra utbildningar digitalt, ett arbetsätt som fortsättningsvis är här för att stanna.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

2023 var ett år som kantades av ekonomisk kris, regeringens nedmontering av Sverige och krig i vår omvärld. Detta har bidragit till högre räntor och en hög inflation som påverkat såväl förbundet som dess medlemmar med ökade kostnader.

Men 2023 var också första helåret efter att covid-19 slutade ses som samhällsfarlig sjukdom och vi återgick till en mer normal tillvaro. Det gjorde bland annat att vi kunde

vara ute och besöka arbetsplatser, kurser och konferenser och träffa medlemmar, förtroendevalda och anställda runt om i Sverige.

Avtalsrörelse & den svenska modellen

Året startade med att vi genomdrev Hela Handels Avtalsrörelse där vi gjorde allt för att förbättra villkoren för Handels medlemmar. Tack vare vår fackliga styrka lyckades vi driva igenom de högsta löneökningarna någonsin. Vi stärkte också rätten till fler timmar på kontraktet och minskade möjligheterna för arbetsgivaren att hyvla arbetstid, dessutom fick vi igenom rätten till facklig information på våra e-handel och lagerarbetsplatser.

Under året har vi prioriterat frågan om trygga jobb och en lön att leva på i såväl avtalsrörelse som påverkansarbete. Vi har visat på bristen i lagstiftningen som gjort hyvlingen möjlig och har fått med oss svenska folket på budskapet att hyvlingen är katastrofal, allra tydligast med exemplet H&M. Vi har också tagit fajten för klimatet genom att påverka regeringens klimathandlingsplan och uppmärksamma allmänheten i frågan om hållbara transporter. Vi har även fortsatt arbeta för ett avskaffat karensavdrag, det är en orättvis straffavgift vid sjukdom för de som gör jobbet på jobbet och den måste avskaffas.

Vår partsmodell där arbetstagare och arbetsgivare sätter spelreglerna på svensk arbetsmarknad utmanades under året. Inte minst av Elon Musk och Tesla som motsatte sig att teckna kollektivavtal med If Metall. Det gjorde att strejk utbröt och är den första långvariga strejken sedan vi tecknade avtal med Toys 'r' us 1995.

Medlemsvärvning

Vi har kunnat välkomna många nya medlemmar i förbundet under året. Vi har värvat som aldrig förr genom enastående insatser från alla.

Trots den starka värvningen får vi dessvärre konstatera att det var fler som lämnade oss än gick med. Anledningarna är många. - Den stora personalomsättningen i branschen, det tuffa ekonomiska läget och att många har otrygga anställningar. Förklaringarna till varför folk lämnat oss är tydliga men lösningarna minst lika självklara: Vi ska värva, behålla och organisera - Vi ska vända trenden. - Och kanske har vi faktiskt redan påbörjat vändningen. 2023 var det färre som gick ur än 2022, det var fler som gick utbildningar, vi genomförde fler skolinformationer och vi fick fler skyddsombud och klubbar.

Opinion

Förbundet arbetade opinionsmässigt och kommunikativt med att lyfta fram de frågor som medlemmarna tyckt vara viktiga. Ett särskilt fokus har varit hyvlingsproblematiken i allmänhet och H&M i synnerhet. Vi lyckades sätta bilden av hyvlingen som ett onödigt ont och fick med oss såväl medlemmar som allmänheten på bilden av dess katastrofala effekter.

Resultatet och ställning

Förbundet redovisar tre delresultat: Resultatet av den fackliga verksamheten, resultatet från näringsverksamheten och resultatet från finansiella investeringar. Förbundet redovisar ett resultat efter skatt för år 2023 som uppgår till -12 466 tkr (-22 936 tkr).

Det fackliga resultatet

Den fackliga verksamheten redovisar ett underskott uppgående till -69,6 mkr (-30,6 mkr). Det negativa resultatet beror till stor del på ökade pensionskostnader men även på ett högt kostnadsläge med anledning av hög inflation.

Medlemsintäkterna har minskat med 10,4 mkr jämfört med 2022, där nedskrivning av medlemsavgiften utgjort 5,8 mkr (5,3 mkr), utöver denna sker även reservering för osäkra fordringar månatligen.

Kostnaderna för medlemsförsäkringar uppgick under året till 129,6 mkr (134,5 mkr). Minskningen jämfört med år 2022 om 4,9 mkr, kan främst förklaras av minskade antal medlemmar, avseende hemförsäkring och olycksfallsförsäkringen, medan en mindre kostnadsökning påverkat inkomstförsäkringen pga högre nyttjande av försäkringen. Kostnadsförändringarna fördelar sig enligt följande: Den kollektiva hemförsäkringen har uppgått till 87,2 mkr (92,0 mkr). Kostnaderna för medlemsolycksfallsförsäkringen uppgick till 37,8 mkr (38,9 mkr). Kostnaderna för inkomstförsäkringen uppgick 4,6 mkr (3,6 mkr).

Näringsverksamheten

Näringsverksamheten består av fastighetsförvaltning och Handelskortet. Handelskortet är förbundets verksamhet avseende medlemsförmåner, vilken finansieras via intäkter från Facket medlemsförmåner Sverige AB. Årets resultat för Handelskortet gav ett överskott på 220 tkr (215 tkr).

Fastighetsförvaltningen har under 2023 gett ett överskott om 11 542 tkr (8 775 tkr). Det förbättrade resultatet kan främst förklaras högre hyresintäkter pga hög indexuppräknings för år 2023. Förbundet har medvetet jobbat med att minska kostnadssidan och endast absolut nödvändiga förbättringar har vidtagits.

Finansiella investeringar

De finansiella investeringarna avser förbundets långfristiga placeringar. Årets resultat från finansiella poster uppgår till 60 906 tkr (2 852 tkr). Under år 2023 har förbundets investeringar börjat återhämta sig efter två år av oroligheter i form av krig samt hög inflation, vilket påverkat finansmarknaden negativt. Under 2023 har betydligt fler affärer genomförts vilket återspeglar sig i det finansiella resultatet. Affärerna har dels genomförts för att stärka förbundets likviditet, men även på grund av behovet att omallokera portföljen. Avkastningen är något lägre jämfört med 2022 om 6.0% (9,4 %). Utfallet får ses som mycket bra då medelavkastningen bland institutionella placerare för 2023 uppgår till 8.4% (6,8%). Nedgången i medelavkastningen beror främst på värdenedgång bland fastigheter.

Antalet ersättningsdagar i förbundets konfliktkapital uppgår, vid utgången av 2023, till 12,6 dagar (12,5) för samtliga yrkesaktiva medlemmar. Det innebär att målet på 7,5 dgr överträffats även år 2023.

Förbundsrådet antar årligen ett placeringsreglemente med syfte att fastställa finansiella mål, förvaltning och riskspridning för förbundet. Reglementet innefattar etiska riktlinjer för förbundets placeringar. Reglementet omfattar förbundets kommersiellt placerade tillgångar, d v s innehaven av värdepapper och fastigheter. Förbundets mål för kapitalförvaltningen är att avkastningen ska bidra till att upprätthålla och stärka konfliktberedskapen.

Framtida utveckling

Inflationskrisen har medfört att medlemmarna tappat köpkraft. Förbundet kommer arbeta för att visa sig vara relevant och fortsätta satsa på värvning och ökat anseende. Stoppad hyvling och fler timmar på kontraktet är ledord in i 2024. Med en god avtalsrörelse i ryggen kommer även värdet av facket att bli tydligt. Avdelningarna

strävar efter att ha hög närvaro på arbetsplatserna, och det långsiktiga arbetet med att förbättra arbetsmiljön tar fart i och med att strategin har kommit på plats.

Även om 2024 förutspås att bli ännu ett år med lågkonjunktur ser förutsättningarna för att driva fackliga kärnfrågor som organisering, förhandling och påverkan goda ut.

Hållbarhetsrapport

Hållbarhetsrapporten har upprättats i enlighet med Årsredovisningslagens krav och redovisas i Handels verksamhetsberättelse 2023.

Rapporten offentliggörs på hemsidan senast samma dag som årsredovisningen offentliggörs.

Flerårsjämförelse	Belopp i Mkr				
	23-12-31	22-12-31	21-12-31	20-12-31	19-12-31
Totala verksamhetsintäkter	465,8	486,4	478,8	477,5	463
Totala verksamhetskostnader	535,4	517	443,6	450,4	455,2
Verksamhetsresultat	-69,6	-30,6	35,1	27,1	7,9
Resultat före bokslutsdisp. och	2,9	-19	99	53,7	69,9
Balansomslutning	1 621	1 658	1 692	1 615	1 539
	Antal st				
Medelantal anställda förbunds- kontoret, st	127	122	120	119	127
Medelantal anställda lokalt placerade ombudsmän, st	89	89	81	81	80
Antal medlemmar 31 dec, st	151 587	153 292	155 432	159 921	154 388

Eget kapital	Belopp i Tkr			
	Ändamålsbestämda medel	Balanserat kapital	Årets resultat	Totalt eget kapital
Ingående balans	539 389	925 439	-22 936	1 441 892
Avsättning ändamåls- bestämda medel	3 500	-3 500		
Utnyttjande av ändamåls- bestämda medel	-2 525	2 525		
Omföring fg års resultat		-22 936	22 936	
Resultat före ändamåls- bestämda medel			-12 466	-12 466
Utgående balans	540 364	901 528	-12 466	1 429 426

Specifikation ändamålsbestämda medel

	23-12-31	22-12-31
Kollektiv hemförsäkring	70 126	70 126
Kongressfond	41 162	37 662
Verksamhetsfond	84 025	86 074
Teknikfond	83 247	83 247
Utbildningsfond	76 320	76 320
Fond för extraordinära medlemskostnader	13 500	13 500
Premieregleringsfond, försäkringar	60 485	60 485
Branschutvecklingsfond	43 894	43 894
Omställningsfond	55 171	55 171
Samhällspolitisk fond	12 184	12 563
Stipendiefond	250	347
Summa	540 364	539 389

Styrelsens disposition av ändamålsbestämda medel, årets förändring:

- till Kongressfonden avsätts 3 500 tkr
 - från Verksamhetsfonden återförs 2 050 tkr
 - från Samhällspolitisk fond återförs 379 tkr
 - från Stipendiefonden återförs 96 tkr
-

Resultaträkning

Belopp i Tkr	Not	2023-01-01- 2023-12-31	2022-01-01- 2022-12-31
Fackliga verksamhetens intäkter			
Medlemsavgifter		441 248	451 633
Bidragsintäkter	3	11 544	12 031
Övriga intäkter	4	12 972	22 782
Summa fackliga verksamhetens intäkter		465 764	486 446
Fackliga verksamhetens kostnader			
Försäkringskostnader	5	-129 615	-134 531
Övriga verksamhetskostnader	6,7, 10	-172 808	-168 883
Personalkostnader	8,9	-231 224	-212 838
Avskrivningar		-1 710	-778
Summa fackliga verksamhetens kostnader		-535 357	-517 030
Fackliga verksamhetens resultat		-69 593	-30 584
Resultat från fastighetsförvaltning			
Hysesintäkter		26 456	24 072
Avskrivningar		-4 089	-4 106
Övriga externa fastighetskostnader		-10 825	-11 191
Summa resultat från fastighetsförvaltning		11 542	8 775
Resultat från finansiella poster			
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar		59 598	2 408
Ränteintäkter och övriga intäkter		8 506	446
Räntekostnader och övriga kostnader		-7 198	-2
Summa resultat från finansiella poster	11	60 906	2 852
Resultat efter finansiella poster		2 855	-18 957
Skatt på årets resultat	12	-15 321	-3 979
Årets resultat		-12 466	-22 936

Balansräkning

Belopp i Tkr	Not	2023-12-31	2022-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar			
Egenutvecklat medlemssystem	13	14 740	13 762
		14 740	13 762
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader och mark	14	104 715	101 562
Pågående nyanläggningar och förskott materiella anläggningstillgångar		-	5 868
Inventarier	16	2 498	2 957
		107 213	110 387
Finansiella anläggningstillgångar			
Andra långfristiga värdepappersinnehav	17	1 121 200	1 170 745
Andra långfristiga fordringar	18	40 000	40 000
Ideella placeringar	19	128 951	128 951
		1 290 151	1 339 696
Summa anläggningstillgångar		1 412 104	1 463 845
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		8 837	7 945
Fordringar närstående organisationer	21	5 783	4 933
Aktuell skattefordran		-	6 133
Övriga kortfristiga fordringar		13 750	11 957
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	22	2 777	2 827
		31 147	33 795
Kassa och bank		178 211	160 135
Summa omsättningstillgångar		209 358	193 930
SUMMA TILLGÅNGAR		1 621 462	1 657 775

EGET KAPITAL OCH SKULDER***Eget kapital***

Ändamålsbestämda medel		540 364	539 389
Balanserat resultat		901 528	925 439
Årets resultat		-12 466	-22 936
Summa eget kapital		1 429 426	1 441 892

Avsättningar

Uppskjuten skatteskuld	20	302	958
Övriga avsättningar pensioner och liknande förpliktelser	23	9 527	11 880
		9 829	12 838

Kortfristiga skulder

Leverantörsskulder		17 088	16 006
Aktuella skatteskulder		8 963	-
Skulder till närstående organisationer	26	115 152	145 618
Övriga kortfristiga skulder		7 404	7 497
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	27	33 600	33 924
		182 207	203 045

SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER**1 621 462 1 657 775**

Kassaflödesanalys

Belopp i Tkr	Not	2023-01-01- 2023-12-31	2022-01-01- 2022-12-31
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Rörelseresultat före finansiella poster		-58 049	-21 809
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	24	-4 070	2 249
Avskrivningar		5 799	4 884
Erhållen ränta		8 393	446
Erhållen utdelning		6 928	6 929
Erlagd ränta		-7 085	-2
Betald inkomstskatt		-881	-9 798
		-49 965	-17 100
Förändring kortfristiga fordringar		-1 532	10 830
Förändring kortfristiga skulder		-29 358	-10 529
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-79 855	-16 800
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
	1		
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-2 391	-3 327
Omklassificering immateriell till materiell tillgång		-	-5 868
Förvärv immateriell anläggningstillgång		-1 891	-10 672
Förvärv finansiella anläggningstillgångar		-371 791	-74 627
Försäljning finansiella anläggningstillgångar		474 004	71 019
Kassaflöde från investeringsverksamheten		97 931	-23 475
Summa kassaflöde		18 076	-40 275
Likvida medel vid årets början		160 135	200 410
Likvida medel vid årets slut		178 211	160 135
Årets kassaflöde		18 076	-40 275

Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänna redovisningsprinciper

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3). Redovisningsprinciperna är oförändrade från föregående år.

I samband med upprättandet av årets årsredovisning så har omklassificeringar gjorts i resultaträkningen och kassaflödet utifrån att några rader har tagits bort och några nya har lagts till. För att skapa jämförbarhet mellan räkenskapsåren så har även beloppen för jämförelseåret klassificerats om. Omklassificeringarna har ingen påverkan på värderingsprinciper eller redovisade belopp.

Uppställningsform avseende förbundets intäkter och kostnader för fastighetsförvaltning

Redovisningen av intäkter och kostnader i fastighetsförvaltningen redovisas i resultaträkningen i ett eget avsnitt benämnt "resultat från fastighetsförvaltningen". Syftet med detta är att särskilja förbundets fackliga resultat från resultat av fastighetsförvaltning. Bedömningen är att denna anpassning ger läsaren av årsredovisningen en mer rättvisande bild över förbundets resultat och ställning. Effekten av denna hantering har inte någon resultatpåverkan utan är enbart hänförlig till klassificering av intäkter och kostnader.

Verksamhetsintäkter

Endast det inflöde av ekonomiska fördelar som förbundet erhållit eller kommer att erhålla för egen räkning redovisas som intäkt. Intäkter värderas, om inget särskilt anges nedan, till verkliga värdet av det som erhållits eller kommer att erhållas. Förbundets huvudsakliga intäkter är medlemsavgifter.

Medlemsavgifter

Medlemsavgifter redovisas enligt bokföringsmässiga grunder dvs enligt faktureringsmetoden. Reservering för osäkra fordringar görs för att inte riskera att överskatta medlemsintäkterna.

Bidrag

Bidrag redovisas som intäkt när villkoren för att erhålla bidraget har uppfyllts. Erhållna bidrag redovisas som skuld till dess att villkoren för att erhålla bidraget har uppfyllts. Bidrag som erhålls för att täcka vissa kostnader redovisas samma räkenskapsår som den kostnad bidraget är avsett att täcka.

Leasingavgifter

Förbundets samtliga leasingavtal redovisas som operationella, d v s leasingavgiften (inklusive första förhöjd hyra) redovisas linjärt över leasingperioden.

Ersättningar till anställda

Löpande ersättningar till anställda i form av löner, sociala avgifter och liknande kostnadsförs i takt med att de anställda utför tjänster. Förbundet har både

förmånsbestämda och avgiftsbestämda pensionsplaner. I förmånsbestämda pensionsplanen står förbundet i allt väsentligt riskerna för att ersättningarna kommer att kosta mer än förväntat och att avkastningen på relaterade tillgångar kommer att avvika från förväntningarna. Förmånsbestämda pensionsplaner har tryggats genom överföring av medel till pensionsstiftelse. I avgiftsbestämda planer betalar förbundet fastställda avgifter till ett annat företag och har inte någon legal eller informell förpliktelse att betala något ytterligare även om det andra företaget inte kan uppfylla sitt åtagande. Förbundets resultat belastas för kostnader i takt med att de anställdas pensionsberättigade tjänster utförts.

Inkomstskatt

Redovisade inkomstskatter omfattar skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, justeringar avseende tidigare års aktuella skatter och förändringar i uppskjuten skatt. Uppskjuten skatt beräknas på temporära skillnader som uppkommer mellan redovisade och skattemässiga värden på skulder och tillgångar.

Förbundets fackliga ideella verksamhet är skattefri.

Hyesintäkter

Hyesintäkter redovisas i den period uthyrningen avser. Uthyrningen klassificeras som operationell leasing eftersom den avser hyresavtal där de ekonomiska fördelar och risker som är hänförliga till leasingobjektet i allt väsentligt kvarstår hos leasegivaren.

Egenutvecklat medlemssystem

Immateriella anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade av- och nedskrivningar. Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod. Immateriella anläggningstillgångar avser egenutvecklat medlemssystem samt hemsida. Följande avskrivningstider tillämpas:

Immateriella anläggningstillgångar: 5 år

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar och eventuella nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången. En materiell anläggningstillgång som har betydande komponenter där skillnaden i förbrukning förväntas vara väsentlig, redovisas och skrivs av som separata enheter utifrån varje komponents nyttjandeperiod.

När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, utranteras eventuell kvarvarande del av den gamla komponenten och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras. Tillkommande utgifter som avser tillgångar som inte delas upp i komponenter läggs till anskaffningsvärdet till den del tillgångens prestanda ökar i förhållande till tillgångens värde vid anskaffningstidpunkten. Utgifter för löpande reparation och underhåll redovisas som kostnader. Realisationsvinst respektive realisationsförlust vid avyttring av en materiell anläggningstillgång redovisas som övriga verksamhetsintäkter respektive övriga verksamhetskostnader.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde. Linjär avskrivningsmetod används. Följande avskrivningstider tillämpas:

Inventarier	3-5 år
Fastighet stomme	75 år
Fastighet tak	40 år
Fastighet fasad	60 år
Fastighet fönster	50 år
Fastighet interiörer	15 år
Fastighet rör / VS	50 år
Fastighet ventilation	20 år
Fastighet styrsystem	20 år
Fastighet el	40 år
Fastighet hiss	40 år
Fastighet UC-Fjärrvärme	20 år

Finansiella instrument

Finansiella instrument redovisas i enlighet med reglerna i K3 kapitel 11, vilket innebär att värdering sker utifrån anskaffningsvärde.

Andra långfristiga värdepappersinnehav

Aktier och andelar, obligationer samt räntebärande tillgångar innehas på lång sikt och värderas till anskaffningsvärde. Om det verkliga värdet understiger bokfört värde och denna värdenedgång kan antas vara varaktig görs nedskrivning. Portföljmetoden används vid ställningstagande om nedskrivningsbehov.

Ideella placeringar

Som ideella placeringar benämns tillgångar som främst innehas som ett led i den ideella och fackliga verksamheten och inte uteslutande för att ge avkastning eller värdetillväxt. Innehaven innehas på lång sikt och redovisas till anskaffningsvärde med bedömning om nedskrivningsbehov föreligger.

Kundfordringar och övriga fordringar

Fordringar redovisas som omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuell bedömda osäkra fordringar.

Låneskulder, leverantörsskulder och övriga skulder

Låneskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader (upplupet anskaffningsvärde). Kortfristiga leverantörsskulder och övriga skulder redovisas till anskaffningsvärde.

Bokslutsdispositioner och obeskattade reserver

Förändringar av obeskattade reserver redovisas som bokslutsdispositioner i resultaträkningen.

Obeskattade reserver redovisas med bruttobelopp i balansräkningen, inklusive den uppskjutna skatteskuld som är hänförlig till reserverna.

Ändamålsbestämda medel

I posten ändamålsbestämda medel i eget kapital redovisas medel för särskilt syfte.

Skuld för beslutade ej utbetalda bidrag

I de fall förbundet fattat beslut om utbetalning av bidrag och meddelat mottagaren men inte verkställt utbetalningen redovisas detta belopp som en skuld.

Avsättningar

En avsättning redovisas när förbundet har förpliktelser som är hänförliga till räkenskapsåret eller tidigare räkenskapsår och som på balansdagen är säkra eller sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp eller till den tidpunkt då de skall infrias. Avsättningar värderas till den bästa uppskattningen av det belopp som kommer att behöva erläggas.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod och visar förbundets in- och utbetalningar uppdelade på löpande verksamheten, investeringsverksamheten eller finansierings\verksamheten. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar. Som likvida medel klassificeras förutom kassamedel, disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut och koncernkonto.

Omräkning av utländsk valuta

Fordringar och skulder i utländsk valuta värderas till balansdagskurs, vilket är växelkursen på balansdagen.

Not 2 Uppskattningar och bedömningar

Handelsanställdas förbund gör uppskattningar och bedömningar om framtiden. De uppskattningar för redovisningsändamål som blir följden av dessa kommer definitionsmässigt inte alltid att motsvara det verkliga resultatet. Vår bedömning är att det inte föreligger någon betydande risk för väsentliga justeringar i redovisade värden för tillgångar och skulder under nästkommande år.

Not 3 Bidragsintäkter

	2023-01-01- 2023-12-31	2022-01-01- 2022-12-31
RSO-bidrag	11 068	11 677
Övriga bidragsintäkter	476	354
Summa	11 544	12 031

Not 4 Övriga intäkter	2023-01-01- 2023-12-31	2022-01-01- 2022-12-31
Fakturerade tjänster och kostnader	12 654	13 606
Erhållna skadestånd	270	375
Återbetalning premier olycksfallsförsäkring	-	8 670
Sjuklöneersättning	48	131
Summa	12 972	22 782

Not 5 Försäkringskostnader	2023-01-01- 2023-12-31	2022-01-01- 2022-12-31
Medlemsolycksfallsförsäkring	37 756	38 904
Inkomstförsäkring	4 627	3 598
Hemförsäkring	87 232	92 029
Summa	129 615	134 531

Not 6 Övriga verksamhetskostnader	2023-01-01- 2023-12-31	2022-01-01- 2022-12-31
Föreningsavgifter	31 897	31 794
Medlemskostnader	14 466	12 135
Köpta medlemstjänster	8 609	6 702
Administrativa kostnader	44 500	46 255
IT-kostnader	29 971	29 844
Portokostnader	6 969	6 523
Handelskortet	-220	-215
Övriga verksamhetskostnader	36 616	35 845
Summa övriga verksamhetskostnader	172 808	168 883

Not 7 Ersättning till revisorerna	2023	2022
Revisionsuppdrag förbund, bidrag mm	734	692
Konsultationer	75	86
Summa	809	778

Not 8 Medelantal anställda	2023	2022
Medelantalet anställda, med fördelning på kvinnor och män har uppgått till:		
Förbundskontoret och servicekontoret		
Kvinnor	80	79
Män	47	43
Totalt förbundskontoret och servicekontoret	127	122
Avdelningsplacerade		
Kvinnor	40	40
Män	49	49
Totalt avdelningsplacerade	89	89
Totalt medelantal	216	211
Könsfördelning i förbundsstyrelsen per balansdagen		
Styrelseledamöter	13	13
varav kvinnor	8	8
varav män	5	5
Not 9 Personalkostnader	2023	2022
Löner, ersättningar och sociala kostnader		
Löner och ersättningar (fördelning styrelse se nedan)	127 916	120 626
Totala löner och ersättningar	127 916	120 626
Pensionskostnader	44 079	35 685
Sociala och andra avgifter enligt lag och avtal	54 551	49 827
Övriga personalkostnader	4 678	6 382
Summa personalkostnader	231 224	212 520
Varav till verkställande utskott och styrelsen		
Utbetalda löner och ersättningar	4 273	3 698
Pensionskostnader	3 469	1 746
Sociala avgifter, löneskatt, och andra avgifter enligt lag och avtal	2 196	1 628

Utbetalda löner och externa arvoden per månad

Förbundsrådet fastställde i maj 2018 ett nytt arvodessystem för verkställande utskottet.

Förändringen innebär att Ordförande, 1:e vice och 2:e vice ordförande inte uppbär några arvoden för sina styrelseuppdrag i Handelsanställdas förbund och Handelsanställdas A-kassa. Vidare innebär ändringen att alla externa arvoden som de uppbär skall avräknas mot deras bruttolön i förbundet.

Verkställande utskottet har under 2023 uppburit följande bruttolön:

- Linda Palmetzhofer, Ordförande, har en månadslön om 92 250 kr.
- Martin Nyberg, 1:e vice ordförande, har en månadslön om 82 960 kr.
- Annelie Karlsson, 2:e vice ordförande, har en månadslön om 82 960 kr.

Huvuddelen av förbundets pensionsåtaganden tryggas i Kooperationens pensionsstiftelse. Avkastningen i pensionsstiftelsen som för året uppgått till 5,08 procent (-7,09 procent) samt diskonteringsräntan har därmed stor påverkan på förbundets pensionskostnader. Överskottet i pensionsstiftelsen har avräknats mot ålderspensioner som inte är tryggade i pensionsstiftelsen.

Rätt till trygghetsersättning finns för det verkställande utskottet. Detta gäller i enlighet med en rekommendation från LO. Funktionär som inte blir omvald för ny period eller avgår under mandatperioden kan efter beslut av Förbundsstyrelsen få trygghetsersättning. Trygghetsersättning ska inte utgå vid frivillig avgång. Funktionär som uppbär trygghetsersättning är skyldig att stå till organisationens förfogande för lämpliga uppdrag.

Not 10 Operationella leasingavtal	2023	2022
Framtida minimileaseavgifter, som ska erläggas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal:		
Förfaller till betalning inom ett år	2 752	3 166
Förfaller till betalning senare än ett men inom fem år	3 375	3 941
	6 127	7 107
Under perioden kostnadsförda leasingavgifter	4 244	2 636
Framtida minimileaseavgifter som kommer att erhållas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal:		
Förfaller till betalning inom ett år	9 485	10 582
Förfaller till betalning senare än ett men inom fem år	17 109	23 313
	26 594	33 895

Förbundets leasingkostnader avser främst IT-kostnader samt ett antal verksamhetsstödande köpta tjänster. Förbundets leasingintäkter avser hyresintäkter för förbundets förvaltningsfastigheter.

Not 11 Resultat från finansiella poster	2023-01-01- 2023-12-31	2022-01-01- 2022-12-31
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar		
Utdelning	6 928	6 929
Realisationsvinst värdepapper	89 548	-
Realisationsförlust värdepapper	-36 878	-4 521
Nedskrivning	-	-
Summa	59 598	2 408
Ränteintäkter		
Ränteintäkter	8 506	446
Summa	8 506	446
Räntekostnader		
Räntekostnader	-7 198	-2
Summa	-7 198	-2
Total summa	60 906	2 852
Not 12 Skatt på årets resultat	2023-01-01- 2023-12-31	2022-01-01- 2022-12-31
Aktuell skatt	15 977	3 790
Uppskjuten skatt	-656	189
Skatt på årets resultat	15 321	3 979
Avstämning av effektiv skatt	2023-01-01- 2023-12-31	2022-01-01- 2022-12-31
Redovisat bokföringsmässigt resultat före skatt i den skattepliktiga verksamheten	70 451	9 633
Skatt beräknad enligt gällande skattesats (20,6%)	14 513	1 984
Skatteeffekt av ej avdragsgill förlust byggnad	140	89
Skatteeffekt aktiefålla	-931	-
Skatt hänförlig till tidigare års redovisade resultat	855	-

Skatteeffekt av schablonintäkt på fondandelar	1 437	1 658
Skatteeffekt uttagsbeskattning	267	249
Skatteeffekt ej skattepliktiga realisationsresultat	-400	-
Rättelse uppskjuten skatt tidigare år	-560	-
Redovisad skattekostnad	-15 321	-3 980
Differens	-	-

Not 13 Egenutvecklat medlemssystem 2023-12-31 2022-12-31

Egenutvecklat medlemssystem

Ingående anskaffningsvärde nyttjanderätter	28 491	17 819
Pågående utveckling avseende egenupparbetad tillgång	1 891	10 672
Utgående anskaffningsvärde	30 382	28 491
Ingående av- och nedskrivningar	-14 729	-14 729
Årets av- och nedskrivningar	-913	
Utgående ackumulerade av- och nedskrivningar	-15 642	-14 729
Redovisat värde vid årets slut	14 740	13 762

Not 14 Byggnader och mark 2023-12-31 2022-12-31

Ingående anskaffningsvärden	193 484	192 486
-Nyanskaffningar	7 922	2 036
-Avyttringar och utrangeringar	-1 676	-1 038
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	199 730	193 484
Ingående avskrivningar	-91 923	-88 425
-Återförda avskrivningar på avyttringar och	997	608
Årets avskrivningar	-4 089	-4 106
Utgående ackumulerade avskrivningar	-95 015	-91 923
Utgående restvärde enligt plan	104 715	101 561
Bokfört värde byggnader i Sverige	83 560	80 407
Bokfört värde mark	21 155	21 155
	104 715	101 562

Marknadsvärden

Sjökatten 13 byggnad och mark	403 000	451 000
Skvalberget 19 byggnad och mark	69 500	86 100
Lindbacken 9 byggnad och mark	168 000	180 000
	640 500	717 100

Förbundets fastigheter avser kontorsfastigheter och bostadsfastigheter som innehas för långsiktig uthyrning och värdestegring. Fastigheterna klassificeras därför som förvaltningsfastigheter.

För upplysningsändamål görs årligen en värdering för att bedöma fastigheternas verkliga värde. Förbundets fastigheter värderas till 640 500 tkr (717 100 tkr). Värdebedömningen grundar sig på en kassaflödesanalys innebärande att fastigheternas värde baseras på nuvärdet av prognostiserade kassaflöden jämte restvärde under kalkylperioden. Summan av nuvärdet för årliga driftnetton jämte restvärdet vid kalkyltidens utgång kan därmed tas som uttryck för marknadsvärdet. Marknadsvärdet har minskat med 76 600 tkr jämfört med föregående år. Minskningen förklaras främst av generell nedgång av marknadsvärdena i Stockholm.

Not 15 Pågående nyanläggningar och förskott materiella anläggningstillgångar

	2023-12-31	2022-12-31
Vid årets början	5 868	-
Omklassificering till byggnad	-5 868	-
Investeringar	-	5 868
Redovisat värde vid årets slut	-	5 868

Not 16 Inventarier

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	18 960	17 669
Årets förändringar:		
Inköp	337	1 291
Försäljningar och utrangeringar	-	-
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	19 297	18 960
Ingående ackumulerade avskrivningar	-16 003	-15 225
Årets förändringar:		
Försäljningar och utrangeringar	-	-
Årets avskrivningar enligt plan	-797	-778
Utgående ackumulerade avskrivningar	-16 800	-16 003
Utgående restvärde enligt plan	2 497	2 957

Not 17 Andra långfristiga värdepappersinnehav 2023-12-31 2022-12-31**Akkumulerade anskaffningsvärden:**

Ingående anskaffningsvärden	1 170 745	1 172 097
Årets anskaffningar	371 791	76 072
Årets avyttringar	-421 336	-77 424
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 121 200	1 170 745

Specifikation av innehav**Aktier**

Nordisk investeringsfond	42 219	42 219
Förbundsfond Swedbank	188 967	201 675
Folksam CRFG tillgångar	66	66
Öhman Global hållbar A	47 629	47 039
Handelsbanken Global Tema Criteria	74 351	73 407
Storebrand Global All Countries (S&P)	82 625	82 625
Storebrand Sverige Plus (S&P)	84 858	84 858
Öhman Hälsa och Ny Teknik	25 024	-
Carnegie Sverigefond (S&P)	-	84 135
Handelsbanken Sverige Tema (S&P)	-	125 760
Storebrand Global Multifacor (S&P)	-	42 875
Summa aktier	545 739	784 659

Räntor

Swedbank förbundsrentefond kort	34 000	-
Swedbank förbundsrentefond lång	16 000	-
Öhman Global Investmentgrade (S&P)	85 209	-
Öhman FRN Hållbar A (S&P)	119 000	119 000
Handelsbanken kortrentefond	100 000	-
Öhman kortrentefond	110 000	-
Öhman kort ränta (S&P)	55 662	55 662
Handelsbanken kortrentefond (S&P)	55 590	55 589
Storebrand Global Företagsobligation	-	91 068

SEB Danish Mortgage Bond Fund (S&P)	-	39 577
Storebrand Grön Obligationsfond	-	25 189
Summa räntor	575 461	386 085
Summa anskaffningsvärde	1 121 200	1 170 745
Redovisat värde	<u>1 121 200</u>	<u>1 170 745</u>
Marknadsvärde	1 875 127	1 743 626

Förbundet har under 2023 fortsatt sitt arbete i enlighet med placeringspolicyn samt i samråd med placeringsrådet.

Not 18 Andra långfristiga fordringar	<i>2023-12-31</i>	<i>2022-12-31</i>
Ingående anskaffningsvärden	40 000	40 000
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	40 000	40 000
Not 19 Ideella placeringar	<i>2023</i>	<i>2022</i>
Ingående anskaffningsvärden	128 951	128 956
Omklassificerade fordringar		-5
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	128 951	128 951
<u>Företag</u>	<u>Antal</u>	<u>Bokfört värde</u> <u>(kr)</u>
Sv Riksbyggen	4 328	2 084 000
LO:s Försäkrings HB	7	13 723 000
Aftonbladet	121	1 808 964
Facket Medlemsförmåner Sv AB	50	50 000
Arena Idé Kapital AB aktie	1	100
Arena Idé Kapital AB villkorat aktieägartillskott	1	10 000 000
LO Mediehus AB	450	1 285 055
Bantorget Hyresbostäder AB	10 000	100 000 000
Summa		128 951 119

Not 20 Uppskjuten skatt	2023	2022
Uppskjuten skatt hänförlig till temporära skillnader mellan bokföringsmässigt och skattemässigt värde på byggnader	302	958
Summa	302	958

Not 21 Fordringar närstående organisationer	2023-12-31	2022-12-31
Fordringar avdelningar	1 606	144
Fordringar A-kassan	4 177	4 789
Summa	5 783	4 933

Not 22 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2023-12-31	2022-12-31
Förutbetalda hyror	259	247
Upplupna ränteintäkter	1 093	1 041
Rikskortet förutbetalt	559	484
Övriga poster	866	1 055
Summa	2 777	2 827

Not 23 Övriga avsättningar pensioner och liknande förpliktelser	2023-12-31	2022-12-31
Ingående avsättning pensioner och liknande förpliktelser	11 880	13 399
Periodens förändring	-2 353	-1 519
Utgående avsättning pensioner och liknande förpliktelser	9 527	11 880

Handelsanställdas förbunds pensionsåtagande är till största delen tryggade i KP:s pensionsstiftelse. Avsättningen i balansräkningen är en reservering för de delar av pensionen som inte är tryggade av stiftelsens tillgångar.

Not 24 Ej kassaflödespåverkande poster	2023-12-31	2022-12-31
Reglering premier för den kollektiva inkomst- och hemförsäkringen	-2 396	3 338
Återförda avsättningar till ej tryggade pensionsutfästelser	-2 354	-1 519
Realisationsresultat utrangering byggnad	680	430
Summa	-4 070	2 249

Not 25 Händelser efter balansdagen

Finansmarknaden har under flera år påverkats av krig och oroligheter i världen. År 2024 har inletts något mer positivt och den höga inflationen i Sverige ser ut att vika neråt. Det finns därför en viss förhoppning att år 2024 kan innebära en mer positiv utveckling för förbundets kapitalplaceringar. Förbundsrådet beslutade i november 2023 att förbundet skulle lämna nuvarande kapitalförvaltare. Under februari kommer förbundet därför att förflytta halva sin portfölj till Handelsbanken och Öhman fonder, med resterande del kvarstår att förvaltas av förbundet själv.

Not 26 Skulder närstående organisation	2023-12-31	2022-12-31
Skuld till A-kassan	21 097	18 727
Skuld till avdelningar	15 622	16 032
Skuld till övriga närstående organisationer	78 433	110 859
Summa	115 152	145 618

Not 27 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2023-12-31	2022-12-31
Upplupna semesterlöner	20 301	20 545
Upplupna sociala avgifter	6 379	6 455
Upplupna hyresintäkter	3 049	2 860
Upplupna kostnader LO-TCO Rättsskydd	2 872	3 305
Övriga upplupna kostnader/förutbetalda intäkter	999	759
Summa	33 600	33 924

Not 28 Disposition av resultatet

Förbundets vinstmedel:

Balanserat resultat	901 528
Ändamålsbestämda medel	540 364
Årets resultat	-12 466
Summa	1 429 426

Styrelsen har disponerat förbundets vinstmedel om 1 429 426 tkr (inkl årets resultat) så att:

Till balanserat resultat överförs 889 062 tkr.

Till ändamålsbestämda medel överförs 540 364 tkr.

Underskrifter

Stockholm den dag som framgår av vår elektroniska underskrift.

Linda Palmetzhofer
Styrelseordförande

Martin Nyberg
Förste vice ordförande

Annelie Karlsson
Andre vice ordförande

Henric Engström

Sara Fernlund

Melinda Hedström

Tommie Hägg

Ellinor Johansson

Jessica Sahlström
(Ersättare för Erica Björkman Leijon)

Andreas Samuelsson

Rasmus Tallén

Cristina Vezeteu

Emma Lindqvist

Vår revisionsberättelse har lämnats den dag som framgår av vår elektroniska underskrift.

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Christine Wikström
Auktoriserad revisor

Magnus Andersson

Conny Carlsson

Ann-Charlotte Johansson

Revisionsberättelse

Till förbundsrådet i Handelsanställdas förbund, org.nr 846000-1996.

Rapport om årsredovisningen

Uttalande

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Handelsanställdas förbund för år 2023. Förbundets årsredovisning ingår på sidorna 55-79 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av förbundets finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisions sed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten "Den auktoriserade revisorns ansvar" samt "De förtroendevalda revisorernas ansvar".

Vi är oberoende i förhållande till förbundet enligt god revisors sed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Annan information än årsredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och återfinns på sidorna 3-54 och 84-85. Det är styrelsen som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av förbundets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om

styrelsen avser att upplösa förbundet, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Jag har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- Identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- Skaffar jag mig en förståelse av den del av förbundets interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- Utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- Drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om förbundets förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.
- Utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

De förtroendevalda revisorernas ansvar

Vi har att utföra en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisions sed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av förbundets resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Handelsanställdas förbund för år 2023.

Vi tillstyrker att förbundsrådet beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisions sed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorernas ansvar. Vi är oberoende i förhållande till förbundet enligt god revisors sed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorernas ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot förbundet.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisions sed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot förbundet.

Som en del av en revision enligt god revisions sed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för förbundets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Stockholm den dag som framgår av vår elektroniska underskrift
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Christine Wikström
Auktoriserad revisor

Conny Carlsson

Magnus Andersson

Ann-Charlotte Johansson

Nyckeltalsindex

Innehåll som redovisas och mäts i hållbarhetsrapporten	Uppgift/sida
Redovisningscykel, redovisningsperiod	Kalenderår, 2023
Datum för publicering av senaste redovisningen	April 2023
Process för att definiera redovisningens innehåll	Sid 5
Kontaktperson för redovisningen	Kristina Jogestrand
Ledningens uttalande	Sid 3-4
Organisationsform	Ideell förening
Organisationens storlek: antal medlemmar	151 587 st
Marknader som organisationen är verksam i	Ideell, offentlig, privat
Värderingar och principer	Sid 6-7
Verksamhet, tjänster, aktiviteter och strategiska mål	Sid 6-7
Organisationens styrning	Sid 8-10
Maktfördelning, val av styrande organ	Sid 8-9
Information om anställda	Sid 9
Värdekedja	Sid 13
Målgrupp och intressenter, intressentdialog, väsentliga frågor	Sid 6-7
Enheter som ingår i den finansiella redovisningen, org.nr.	846000-1996
Tillgångar, skulder, intäkter och utgifter	Sid 61-63
Externa initiativ som organisationen stöder	Sid 34, 36-37
Medlemskap i organisationer, koalitioner och allianser	Sid 37
Koordinering med andra aktörer för att nå större effektivitet	Sid 36
Hur effekter identifieras och analyseras	Sid 8
Socialt ansvarsfulla investeringar	Sid 14
Antikorruption	Sid 14-15
Energiförbrukning	Sid 50-51
Utsläpp av växthusgaser	Sid 50-51
Återvinning och kompostering	Sid 50-51
Strategier för miljöpåverkan hos leverantörer	Sid 52
Andel anställda med kollektivavtal	100%
Arbetsvillkor och förmåner för fastanställda	Sid 16-17
Andel anställda som tog föräldraledighet	Sid 18
Arbetskydd och hälsovård för anställda	Sid 17
Kompetensutveckling per kön och kategori	Sid 18

Mångfald och jämställdhet: Lönespridning per kön	Sid 18
Icke-diskriminering	Sid 19
Föreningsfrihet och kollektivförhandlingar	Sid 19
Åtgärder för att bidra till att avskaffa barnarbete	Sid 25
Avtal och kontrakt som inkluderar social hållbarhet.	Sid 14
Socioekonomisk efterlevnad	Sid 15
Kundintegritet: Personuppgiftsincidenter och klagomål	Sid 46
Reglerna för etiskt försvarbar marknadskommunikation	Sid 36
Påverkansarbete: Processer och effektivitet	Sid 28
Utvärdering, uppföljning och lärande	Sid 8

Produktion: Handels 2024

Redaktör och layout: Maria Rodikova/Proidea

Foto om annat ej anges: Handels